

***Ympäristöterveydenhuollon
valvontasuunnitelma
vuosille 2026–2028***

Ympäristöterveyslautakunta 2/25.2.2026

Sisällysluettelo

1.	Ympäristöterveydenhuollon päämäärät	5
2.	Valtakunnallinen valvontaohjelma	5
2.1.	Tietoperusteinen valvonta	6
2.2.	Osaaminen	7
2.3.	Varautuminen	8
3.	Valvontayksikkö ja henkilöresurssit	9
4.	Delegoinnit ja hallinnolliset pakkokeinot	12
5.	Valvontahenkilöstön osaamisen varmistaminen	13
6.	Laatujärjestelmä	13
7.	Arviointi- ja ohjauskäynnit	13
8.	Viestintä ja tiedotus	14
8.1.	Viestintä häiriötilanteissa	14
9.	Valvonnan maksullisuus	14
10.	Näytteenotto ja laboratoriot, joihin valvonta tukeutuu	15
10.1.	Näytteenotto	15
10.2.	Käytettävät laboratoriot	16
11.	Riskinarviointi ja tarkastustiheys	16
11.1.	Kohdekohtainen riskinarvio	17
11.2.	Seurantatarkastukset ja tarkastukset valituksen johdosta	18
11.3.	Paikallisen toimivaltaisen viranomaisen linjaukset	18
12.	Tarkastuksen sisältö, suunnittelu ja toteutus	19
13.	Varautuminen häiriötilanteisiin	21
14.	Epidemioiden selvittäminen	22
15.	Elintarvikevalvonta	22
15.1.	Valvontakohteet	23

15.2. Alkutuotantopaikat.....	23
15.3. Elintarviketoiminnan rekisteröinti ja laitoshyväksymisen hakeminen.....	24
15.4. Elintarvikevalvonnan tarkastusten suunnittelu ja toteutus	24
15.5. Elintarvikevalvonnan painopisteet ohjelmakaudella	25
15.6. Säännöllinen valvonta.....	25
15.7. Kunnan toimesta tapahtuva näytteenotto ja näytteiden tutkiminen.....	26
16. Terveydensuojelun valvonta	26
16.1. Terveydensuojelulain kokonaisuudistus	27
16.2. Ilmoitusten ja hakemusten käsittely.....	27
16.3. Säännöllisen valvonnan kohteet.....	28
16.4. Muu valvontatyö.....	28
16.5. Terveydensuojelulain mukaisten tarkastusten sisältö	28
16.6. Talousvesi.....	29
16.6.1. Näytteenottokohteet Liedon ympäristöterveyspalveluissa: talousveden vedenjakelualueet, allasvesikohteet ja uimarantavesikohteet	30
16.6.2. Elintarvikehuoneistojen talousveden valvonta.....	30
16.6.3. Terveydensuojelun valvontakohteiden talousveden valvonta.....	31
16.6.4. Yksityiset talousvesikaivot	31
16.7. Uimavesi	31
16.7.1. Allasvedet	31
16.7.2. Uimarantavedet.....	32
16.7.3. Yleiset uimarannat.....	32
16.7.4. Pienet yleiset uimarannat.....	32
16.7.5. Talviuinti.....	33
16.8. Muut kuin vesinäytteet terveysvalvonnassa ja radonvalvonta.....	33
16.9. Kansainvälisessä liikenteessä olevien alusten saniteettitodistukset.....	34
16.10. Terveydensuojeluvalvonnan valtakunnalliset painopisteet ohjelmakaudella	34

16.11. Terveystuojelun säännöllinen valvonta ja valvonnan painopisteet Liedossa	35
17. Tupakkalain valvonta	36
17.1. Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntilupa.....	36
17.2. Kunnan määräämä tupakointikielto asuntoyhtiöön	37
17.3. Tupakkalain mukainen tarkastus ja sen sisältö	37
17.4. Tupakkavalvonnan valtakunnalliset painopisteet ohjelmakaudella	38
17.5. Suunnitelmallinen tupakkavalvonta ja painopisteet Liedossa.....	38
18. Lääkelain mukaiset nikotiinivalmisteiden myyntiluvat ja valvonta.....	40
19. Valvonnan toteutumisen arviointi ja raportointi	40
20. Liitteet.....	41
Liite 1: Suunnitelmallisen säännöllisen valvonnan riskinarvioinnin perusteella määritetyt tarkastustiheydet kohdetyypeittäin Liedon ympäristöterveydenhuollon terveystuojeluvalvonnassa...	42
Liite 2. Elintarvikevalvonnan kohdekohtainen tarkastussuunnitelma 2026	47
Liite 3. Tupakkalain mukaisen valvonnan tarkastussuunnitelma 2026.....	63
Liite 4. Terveystuojelulain mukaisen valvonnan tarkastussuunnitelma 2026.....	65
Liite 5. Kuntien toimipisteet, jonne toimitetaan näytepullot talousvesinäytteenottoa varten	71

1. Ympäristöterveydenhuollon päämäärät

Ympäristöterveydenhuolto on osa ennaltaehkäisevää kansanterveystyötä, jonka tehtävänä on yksilöön, väestöön ja elinympäristöön kohdistuva terveyden edistäminen sekä sairauksien ja tapaturmien ehkäisy. Ympäristöterveydenhuollon erityislainsäädäntö sekä valtioneuvoston valvontasuunnitelma-asetus (665/2006) edellyttävät kuntia laatimaan ja hyväksymään säännöllistä valvontaa koskevan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman siten, että valvonta on laadukasta, säännöllistä ja terveyshaittoja ehkäisevää. Ympäristöterveydenhuollon lainsäädännön tavoitteena on varmistaa kuntalaisille turvallinen elinympäristö, jossa ei ole terveyshaittaa aiheuttavia tekijöitä. Lainsäädännössä korostetaan toiminnanharjoittajien omaa vastuuta, mutta viranomaisvalvontaa tarvitaan toiminnan ja tuotteiden määräystenmukaisuuden varmistamiseksi, toimijoiden tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi, kuluttajansuojan turvaamiseksi sekä toimijoiden tuotantoedellytysten varmistamiseksi.

Kunnan tulee omassa suunnitelmassaan huomioida valtakunnalliset valvontaohjelmat:

- Ympäristöterveydenhuollon yhteinen valtakunnallinen valvontaohjelma 2025–2028.
- Valviran tupakkalain valtakunnallinen valvontaohjelma on laadittu vuosille 2025–2028.
- Valtakunnallinen terveydensuojelun valvontaohjelma 2025–2028
- Elintarvikeketjun monivuotinen valtakunnallinen valvontaohjelma, VASU.
- Eläinlääkintähuollon valtakunnalliseen ohjelmaan 2015–2025 (EHO), on tehty päivitykset vuodelle 2025.

Toimintaympäristö

Hallitusohjelmaan (Vahva ja välittävä Suomi, 20.6.2023) kuuluu valtion aluehallinnon uudistus, joka tarkoittaa lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien kokoamista vuoden 2026 alusta perustettuun monialaiseen virastoon, johon yhdistettiin Valvira, aluehallintovirastot sekä ELY-keskusten Y-vastuualueen tarkoituksenmukaiset tehtävät. Tämä on tarkoittanut rakenteellisia muutoksia ympäristöterveydenhuollon ohjaukseen, kun aluehallintovirastojen ja Valviran terveydensuojelun ja tupakkavalvonnan tehtävät on koottu uuteen perustettavaan virastoon. Vastaavasti aluehallintovirastojen elintarvikevalvonnan sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin tehtävät siirtyivät Ruokavirastoon 1.1.2026 lukien.

2. Valtakunnallinen valvontaohjelma

Valvira ja Ruokavirasto ovat valmistelleet ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman vuosille 2025–2028. Yhteisen valvontaohjelman tavoitteena on yhtenäistää

ympäristöterveydenhuollon valvontaa ja sen ohjausta sekä lisätä valvonnan vaikuttavuutta ja laatua yhtenäistämällä valvontakäytäntöjä valtakunnallisesti. Tämä tapahtuu ohjaamalla viranomaisia valvonnan suunnittelussa ja sen järjestämisessä sekä valvonnan toteutuksessa ja sen arvioimisessa. Yhteiseen valtakunnalliseen valvontaohjelmaan liittyvät erilliset ympäristöterveydenhuollon toimialakohtaiset valtakunnalliset valvontaohjelmat, joissa on esitetty toimialakohtaisia painopisteitä eri vuosille. Toimialakohtaiset valvontaohjelmat löytyvät Valviran verkkosivuilta. Ohjelmakauden teemana on vaikuttava valvonta ja ydintehtävät. Teemaa edistetään seuraavia tavoitteita toteuttamalla: tietoperusteinen valvonta, osaaminen ja varautuminen.

2.1. Tietoperusteinen valvonta

Tallennettuun tietoon perustuva toiminta on keskeistä viranomaisten valvonnan vaikuttavuuden kannalta. Valvontaohjelman tavoitteella korostetaan valvontaviranomaisten tehtävää huolehtia valvonnan tietopohjan luotettavuudesta ja valvonnan tietojärjestelmiin kirjatun valvontatiedon oikeellisuudesta.

Viranomaistoiminta tuottaa jatkuvasti rekisteröitävää tietoa ja toisaalta hyödyntää rekisteritietoa omassa toiminnassaan. Jotta tietopohja olisi luotettavaa, on tietojen oltava täsmällisiä ja niitä on tarvitessa päivitettävä.

Liedon ympäristöterveydenhuollon valvontatietojärjestelmät ovat Vati (ympäristöterveydenhuollon keskitetty toiminnanohjaus- ja tietojärjestelmä) ja eläinten terveyden- ja hyvinvoinninvalvontatehtävissä TerveKuu. Eläinten terveyden ja hyvinvoinninvalvonta sisältyy eläinlääkintähuollon valvontasuunnitelmaan. Lisäksi valvontatietoa käsitellään Tweb-asianhallintajärjestelmässä, joka sisältää viranhaltijapäätökset ja toimielimen päätöksentekokoasiakirjat. Tweb sisältää sähköisen arkiston. Tupakan ja nikotiinituotteiden osalta käytössä on Turre. Lupahakemukset saapuvat ja ne käsitellään valtakunnallisessa Turre-myyntiluparekisterissä. Lupapäätös kirjoitetaan Vatissa ja se toimitetaan paperitulosteena päätearkistoon.

Liedon ympäristöterveydenhuollon päivittäisessä työssä tämä toteutetaan seuraavasti:

- Rekisterinpitäjä vastaa tallennettujen tietojen oikeellisuudesta (Vati, Turre ja Tweb) ja tiedon elinkaaren hallinnasta mukaan lukien tiedon oikea-aikainen hävittäminen. Henkilötietojen käsittelyssä on huomioitava, että tietojen on oltava täsmällisiä ja tarvittaessa päivitettyjä. Rekisterinpitäjä, kuten Vatin osalta kunta, vastaa siitä, että tätä periaatetta noudatetaan. Käytännössä jokainen tarkastaja vastaa siitä, että omien valvontakohteiden tiedot ovat rekisterissä ajantasaisia (ml. tiedon oikea-aikainen hävittäminen) sekä pysyvästi säilytettävien päätösten toimittamisesta päätearkistoon. Rekisterinpitäjän on myös tarvittaessa pystyttävä osoittamaan näiden vaatimusten noudattaminen.

- Tavoitteella korostetaan myös valvonnassa syntyneiden tietojen oma-aloitteista hyödyntämistä valvontayksikön toiminnassa, toiminnan seurannassa ja sen jatkuvassa parantamisessa. Tämä tarkoittaa sitä, että valvonnan tiedoilla on vaikutusta valvontaan ja valvonnan toimintatapoihin. Esimerkkinä voidaan mainita valvonnassa kertyneen tiedon vaikutus riskiperusteisen valvonnan toteutukseen ja painotuksiin.

2.2. Osaaminen

Ympäristöterveydenhuollon toimintaympäristö on laaja, monialainen ja muuttuva. Monipuolisen osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen on keskeistä tehtävien toteuttamiseksi laadukkaasti ja tehokkaasti. Liedon ympäristöterveydenhuollon tehtävät ovat lakisääteisiä ja niiden hoitaminen edellyttää osaamista sekä sen jatkuvaa ylläpitoa ja kehittämistä. Lainsäädännön ja sen tulkintaa ohjaavien soveltamisohjeiden lisäksi ympäristöterveydenhuollon jokapäiväisessä viranomaistyössä tulee hallita myös ammatillinen, substanssiin liittyvä tieto sekä toimintaympäristö. Näiden lisäksi keskeisenä osaamisalueena voidaan pitää esimerkiksi hyviä vuorovaikutustaitoja. Valtakunnallisen tavoitteen mukaisesti valvonnassa on panostettava perehdyttämiseen, mahdollistettava osaamisen kehittäminen sekä kannustettava viranhaltijoita omatoimiseen tiedon hakemiseen sekä uuden oppimiseen.

Liedon ympäristöterveydenhuollon päivittäisessä työssä tämä toteutetaan seuraavasti:

- Kehityskeskusteluissa pohditaan yhdessä esihenkilön kanssa osaamisvahvuuksia ja osaamisaukkoja, joiden perusteella ammatillisen osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen suunnitellaan.
- Koulutuksen tarjoajat ovat pääsääntöisesti Ruokavirasto, Valvira tai muu sidosryhmä. Tarkastajat ovat osallistuneet vuosittain useisiin koulutuspäiviin ja lisäksi keskusvirastojen lyhyempiin koulutuksiin ja valvontaverkostoihin.
- Koska valvontaviranomaiset käyttävät toiminnassaan julkista valtaa, hyvän hallinnon toteutuminen edellyttää asian käsittelijän tuntevan hyvin alan lainsäädännön, toimintaympäristön ja substanssin. Käytännössä hallintopakkoa koskevat asiat valmistellaan aina yhdessä toimialajohtajan kanssa.
- Oman osaamisen kehittämiseen ja tiedon jakamiseen kannustetaan työyhteisössä mm. pohtimalla yhdessä ratkaisuja hankalaksi koettuihin valvontamenettelyihin, keskustelemalla koulutuksessa opittuja asioista ja positiivisella suhtautumisella viranomaisyhteistyöhön.
- Uusien kollegoiden perehdytykseen panostetaan nimeämällä perehdytyksestä vastaava henkilö työyhteisöstä.

2.3. Varautuminen

Varautuminen on ennakkovalmistautumista erilaisiin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin huomioiden toimintaympäristön muutokset, kuten hyvinvointialueet ja aluehallintoviraston tehtävien siirtyminen LVV:n ja Ruokaviraston alaisuuteen. Tavoitteena on tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen kaikissa tilanteissa. Varautumista on ylläpidettävä jatkuvasti ja aiempien häiriötilanteiden oppeja on tärkeä hyödyntää. Kansallisen varautumisen periaatteet on kuvattu Yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa. Tätä strategiaa täydennetään eri hallinnonalojen säädöksillä ja substanssikohtaisilla ohjeilla. Terveysturvallisuus- ja elintarvikevalvontaviranomaisella on lainsäädännön perusteella velvollisuus toimia epäiltäessä terveyshaittaa ja vastaavasti eläinterveysviranomaisella epäiltäessä viranomaistoimin vastustettavaa eläintautia. Ympäristöterveydenhuollon lainsäädäntö velvoittaa viranomaisia ja toimijoita laatimaan suunnitelmia varautumisesta häiriötilanteisiin (EtL 18, 67–70 §, TsL 8 §, valvonta-asetus (EU) 2017/625 art 115). Kunnan elintarvikevalvontaviranomaisen ja terveydensuojeluviranomaisen on ennalta varauduttava elintarvikkeiden ja veden välityksellä leviäviin epidemioihin ja sovittava niitä koskevan selvitystyön järjestämisestä. Epidemiaselvitystyöryhmän perustamisesta ja toiminnasta sekä epidemioiden selvittämisestä ja muille viranomaisille ilmoittamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksessa (1365/2011, muutosasetus 978/2022). Valvontayksikön on varmistettava eläinlääkintähuollon toimivuus eri häiriötilanteissa. Vaikka viranomaistoimin vastustettaviin eläintauteihin varautumisessa päävastuu on Ruokavirastolla, on valvontayksiköiden huomioitava omassa varautumisessaan näihin tehtäviin kuuluvat kunnaneläinlääkärin velvoitteet.

Liedon ympäristöterveydenhuollon päivittäisessä työssä tämä toteutetaan seuraavasti:

- Jokainen työntekijä ymmärtää varautumisen merkityksen ja tuntee oman tehtävänsä siinä.
- Valmiussuunnitelman päivittämisen myötä työyhteisössä pohditaan sekä häiriötilannekohtaisia toimintaohjeita, vastuunjakoja että ennaltaehkäiseviä toimia.
- Tapahtuneista häiriötilanteista otetaan oppia analysoimalla jälkikäteen, missä onnistuttiin ja mikä oli haastavaa. Näin häiriötilanteisiin varautumista työyhteisössä parannetaan ja kehitetään. Yksikkö osallistuu myös alueella järjestettäviin valmiusharjoituksiin.
- Viimeisin valmiusharjoitus oli vuonna 2025, jolloin yksikkö osallistui Ymppi 24/25 Ympäristöterveydenhuollon valtakunnalliseen valmiusharjoitukseen, jonka aiheena oli säteilyvaaratilanteen jälkivaihe. Harjoituspalautte saadaan vuoden 2026 aikana.

3. Valvontayksikkö ja henkilöresurssit

Ympäristöterveyspalveluiden toimialueen muodostavat 12 kuntaa, jotka ovat solmineet yhteistoimintasopimuksen ympäristöterveydenhuollon palveluista. Sopimuksen mukaisesti vastuukuntana toimii Lieto, joka vastaa palveluiden tuottamisesta. Toimialue käsittää seuraavat kunnat ja kaupungit: Aura, Kaarina, Kemiönsaari, Koski TL, Lieto, Loimaa, Marttila, Oripää, Paimio, Parainen, Pöytyä ja Sauvo. Päätoimipiste sijaitsee Liedossa ja sivutoimipiste Paraisilla. Eläinlääkintähuollon osalta toimipisteet on kuvattu eläinlääkintähuollon suunnitelmassa.

Yksikkö täyttää laissa säädetty vaatimukset (laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta alueesta, 410/2009, 2 § ja 30.10.2003 annettu valtioneuvoston periaatepäätös) eli vähintään 10 henkilötyövuotta, kaikki ympäristöterveydenhuollon toimialat samassa yksikössä ja yhteinen kokopäivätoiminen työnjohto. Nykyisellä henkilöstömäärällä pystytään normaalitilanteessa hoitamaan valvontatehtävät keskusviranomaisten edellyttämällä tavalla. Lisäksi tehtävien järjestäminen on turvattu sopimuksilla naapurialueitten kanssa. Viranomaisena toimii Liedon valtuuston ja kunnanhallituksen alainen ympäristöterveyslautakunta, jossa on yksi edustaja jokaisesta toimialueen kunnasta. Lautakunnan puheenjohtaja on Liedon kaupungin edustaja ja esittelijänä toimii ympäristöterveyspalvelujen toimialajohtaja. Ympäristöterveydenhuolto on yksi Liedon kaupungin toimialoista.

Ympäristöterveydenhuollon toimialue on maantieteellisesti laaja ja monimuotoinen, käsittäen sekä Turun kaupunkiseudun kuntia, että maatalousvaltaisia kuntia ulkosaaristosta sisämaahan. Toimialueeseen kuuluu sekä alueita, joissa ruotsi on enemmistökieli, että täysin suomenkielisiä kuntia. Yksikön toiminnan tavoitteena onkin turvata palvelujen saatavuus sekä suomen että ruotsin kielellä. Asukkaita toimialueella oli marraskuun lopulla 2025 yhteensä 124 977. Varsinkin saaristossa, Kemiönsaarella ja Paraisilla, väkiluku vaihtelee suuresti runsaan kesäasutuksen vuoksi ja osa toiminnasta on myös sesonkiluonteista, esim. vierasvenesatamat ja kesäravintolat.

Henkilökunta on toimivaltaista koko toimialueella. Toimialajohtaja päättää osaston sisäisestä työnjaosta. Työnjakoa päivitetään aina tarvittaessa. Jokaisella valvontahenkilöstöön kuuluvalla on kuitenkin ensisijainen maantieteellinen vastuualue, jonka valvonnasta sekä asiakkaiden neuvonnasta ja ohjauksesta ao. viranhaltija ensisijaisesti vastaa. Viranhaltijat sijaistavat toinen toisiaan niin, että talous- ja uimaveden laadun valvonta, asiakasneuvonta, todistukset ja terveyshaittaepäilyt hoidetaan joustavasti. Toimivaltaa on siirretty viranhaltijoille joustavan ja kokousaikatauluista riippumattoman työskentelyn mahdollistamiseksi. Valvontaresurssin jakaumatiedot löytyvät VTO/VYHA-järjestelmästä (järjestelmä on pois käytöstä päivitysten

vuoksi ja sen korvaavat 2025–2026 Ruokaviraston ylläpitämät taulukot, jonne kunnat täyttävät tiedot).
Toimialajohtaja päivittää tiedot vuosittain.

Liedon valvontayksikössä työskentelee pätevää ja riittävän kokemuksen omaavaa henkilökuntaa. Terveystarkastajista kaikilla on vähintään ammattikorkeakoulututkinto. Eläinlääkäreillä on eläinlääketieteen lisensiaatin tutkinto ja lisäksi hygieenikkoeläinlääkäri on suorittanut hygieenikkotutkinnon. Jokaisella vakituiseen henkilöstöön kuuluvalla on praktiikasta ja/tai valvontatehtävistä kokemusta useamman vuoden ajalta. Vakanssien täytössä huomioidaan lainsäädännön kelpoisuusvaatimukset sekä kokemus. Lisäksi edellytetään ajokorttia, oman auton käyttömahdollisuutta sekä suomen ja ruotsin kielen taitoa.

Henkilökunnan kelpoisuusvaatimukset:

1. Kunnaneläinlääkäri (ja eläinten hyvinvoinnin ja terveydenvalvontaa tekevä eläinlääkäri):
Eläinlääkintähuoltolaki (285/2023) 7 §: Kunnaneläinlääkäriin viran kelpoisuusvaatimuksista säädetään eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain (29/2000) 43 §:ssä. Kelpoisuus eräisiin virkoihin ja toimiin: Eläinlääkäriksi kunnaneläinlääkäriin virkaan tai toimeen saadaan nimittää, määrätä tai ottaa ainoastaan laillistettu eläinlääkäri. Lisäksi on kunnan omana vaatimuksena edellytetty kokemusta vastaavista tehtävistä ja Paraisilla sekä Kemiössä hyvää ruotsinkielentaitoa suomen lisäksi.
2. Hygieenikkoeläinlääkäri: Elintarvikelaki 32 § ja valtioneuvoston asetus elintarvikevalvonnasta (312/2021) 5 §, joka täsmentää pätevyysvaatimuksia maidontuotantotilan ja kananmunapakkaamon valvojan osalta: virkaeläinlääkäriä edellytetään laillistetun eläinlääkäriin pätevyys. Lisäksi on kunnan omana vaatimuksena edellytetty kokemusta vastaavista tehtävistä, elintarvikehygieenikkokoulutusta ja luettu eduksi hyvä suomen ja ruotsinkielentaito.
3. Terveystarkastaja: Elintarvikevalvonta, elintarvikelaki (297/2021) 32 § Valvontatehtäviä suorittavan henkilön pätevyys: Virallisen valvonnan tehtäviä ja muita virallisia toimia suorittavalla henkilöllä on oltava tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto tai tarvittaessa Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetty pätevyys. Terveysuojelu, terveydensuojelulaki (763/1994) 7 § Terveysuojelun valvontatehtäviä hoitavalla kunnallisella viranhaltijalla on oltava soveltuva korkeakoulu-, ammattikorkeakoulu- tai teknillinen opistotason tutkinto. Lisäksi on kunnan omana vaatimuksena edellytetty kokemusta vastaavista tehtävistä ja Paraisilla sekä Kemiönsaaren valvonnasta vastaavilta hyvää ruotsinkielentaitoa suomen lisäksi.
4. Toimialajohtaja: Terveys- ja eläinlääkintähuoltolaki (1326/2010) 21 § ympäristöterveydenhuollon toiminnasta vastaavalla johtajalla on oltava alalle soveltuva korkeakoulututkinto. Johtajalla tulee olla myös riittävä kokemus ja asiantuntemus ympäristöterveydenhuollon toimeenpanoon liittyvistä tehtävistä. Lisäksi on kunnan omana vaatimuksena edellytetty hyvää ruotsinkielentaitoa suomen lisäksi.

Henkilöstöresurssi

Elintarvikevalvonnan eläinlääkäriyhteistyöstä on tehty sopimus Liedon, Turun ja Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon kanssa. Toimivalta yksiköiden yhteistoiminta-alueilla vähentää haavoittuvuutta ja mahdollistaa tehtävien keskeytyksettömän hoidon loma-aikoina ja esimerkiksi kiireellisissä tapauksissa poissaolotilanteissa.

Taulukko 1. Vastuunjako ja henkilöresurssin jakautuminen terveydensuojelu- elintarvike ja tupakkavalvonnan osalta

Vastuutarkastaja käsittelee ilmoitukset ja luvat sekä antaa neuvontaa ja ohjausta. Vuonna 2026 Loimaa ja lisäksi erillisen listauksen mukaiset kohteet lähinnä Paraisilla ja Kemiönsaarella. Suunnitelmallisia tarkastuksia jaetaan vuosittain tarkastajien kesken, mikäli työt jakaantuvat epätasaisesti.

Virkanimike	Vastuualue htpv/(htv)
Toimialajohtaja Johanna Mäkinen	Talous- ja henkilöstöhallinto 220 htpv (1 htv) Taloyhtiöiden tupakointikiellot, lausunnot ympäristöluvista ja vesihuollosta vapautuksesta (tesu ja tupakka 0,3 htv), tarvittaessa sisäilmatyöryhmät ja -työsuojelu, Lieto, päätökset ja hallintopakko, valvontasuunnitelmat ja raportit, varautuminen. Elintarviketiimin ja eläinlääkäreiden lähiesihenkilö.
Hygieenikkoeläinlääkäri Meri Kallankari	Elintarvikevalvonta htpv (0,8 htv) Eläinperäiset elintarvikkeet, hyväksytyt elintarvikehuoneistot ja niiden yhteydessä olevat rekisteröidyt toiminnot, maidontuotantotilat, lahtivajat yms.
Terveystarkastaja Tiina Torkkeli-Pitkäranta	Terveydensuojelu (0,8 htv) Talousvesi (Kaarina, Kemiönsaari, Sauvo, Paimio, Parainen), koulut ja oppilaitokset (Kemiönsaari, Parainen ruotsinkieliset), saunat, sosiaalian laitokset, uimarannat (Kemiönsaari), uimahallit (ruotsinkieliset)
Terveystarkastaja Anu Vuotila-Kokko	Terveydensuojelu 220 htpv (1 htv) Talousvesi (Loimaa, Oripää, Pöytyä, Aura) koulut (Lieto, Pöytyä, Aura, Loimaa, Oripää, Koski, Marttila), kauneushoitolat (ei Parainen, Kemiönsaari), kuntosalit ja liikuntatilat, Uimarannat (Loimaa, Oripää, Pöytyä, Aura, Koski, Marttila), Uimavesi (uimahallit)
Terveystarkastaja Jenni Sarjovaara-Haapanen	Terveydensuojelu 220 htpv (1 htv)

	Talousvesi (Lieto, Koski, Marttila) päivähoito ja nuorten tilat, uimarannat (Lieto, Sauvo, Paimio), koulut (Kemiönsaari, Parainen suomenkieliset)
Terveystarkastaja Eeva Axelsson	Terveydensuojelu 220 htpv (1 htv)
	Uimarannat (Parainen, Kaarina), Asumisterveys, valitusasiat, Majoitustilat, Kauneushoitolat (Parainen ja Kemiönsaari), Koulut (Kaarina, Paimio ja Sauvo), Päivähoito ja nuorten tilat (ruotsinkieliset), laivatarkastusten 1. varahenkilö
Terveystarkastaja Carita Back	Elintarvike- ja tupakkavalvonta 220 htpv (elintarvike 0,8 htv ja tupakka 0,2) Parainen, Kemiönsaari, Loimaa, laivatarkastukset
Terveystarkastaja Jaana Kaskela	Elintarvike- ja tupakkavalvonta 220 htpv (elintarvike 0,8 htv ja tupakka 0,2), Kaarina, Pöytyä, Aura
Terveystarkastaja Heidi Seppälä	Elintarvike- ja tupakkavalvonta 220 htpv (elintarvike 0,8 htv ja tupakka 0,2 htv), Lieto, Sauvo, Paimio, Oripää, Marttila, Koski TL
Ulkopuolinen asiantuntija NetFoodlab Oy	Elintarvikevalvonta, Loimaa, Lieto noin 2 htv, suunnitelmalliset tarkastukset, neuvonta sekä muita asiantuntijatehtäviä erillisen työtilauksen mukaisesti
Toimistosihteerin/avoin vakanssi 1.2. lukien	220 htpv (1 htv) Laskutus, epidemiatyöryhmien ym. yhteystietojen päivitys, eläinlääkäreiden päivystysvuorolistat sekä suoritelaskenta, arkistovastaava, yleishallinto, toimielimen sihteerin tehtävät ja muut toimialajohtajan määräämät tehtävät

Lisäksi vuonna 2026 yksikössä työskentelee em. osa-aikaisten viranhaltijoiden (hygieenikko 0,2 htv ja terveystarkastaja 0,6 htv) sijaisena eläinlääkäri, joka hoitaa osittain myös eläinten terveyden- ja hyvinvoinninvalvontatehtäviä (0,2 htv).

4. Delegoinnit ja hallinnolliset pakkokeinot

Henkilökunta on toimivaltaista koko toimialueella. Toimivaltaisen viranomaisen eli ympäristöterveyslautakunnan toimivaltaa on siirretty (delegoitu) valvontahenkilöstölle (terveystarkastaja, hygieenikko ja toimialajohtaja) seuraavasti:

- elintarvike- ja terveydensuojelulain mukaisten ilmoitusten käsittely
- tupakka- ja nikotiinilupien myöntäminen sekä elintarvikehuoneistojen hyväksyminen
- tarkastus-, näytteenotto- ja tiedonsaantioikeus tupakka-, terveydensuojelu- ja elintarvikelain nojalla

- lausuntojen antaminen ja hallinnollisten pakkokeinojen käyttö mukaan lukien määräysten ja kieltojen antaminen, elintarvikkeiden markkinoilta poistaminen, haltuunotto sekä elintarvikkeen käyttöä ja hävittämistä koskevat päätökset.

Hallinnollisia pakkokeinoja käytetään silloin, kun toimija ei ryhdy tarvittaviin toimenpiteisiin määräysten täyttämiseksi, eivätkä muut valvontatoimenpiteet toimijan velvoittamiseksi noudattamaan määräyksiä ole riittäviä. Pakkokeinoja ovat mm. erilaiset määräykset ja kiellot, uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämisuhka, haltuunotto sekä esim. elintarvikehuoneiston hyväksynnän peruuttaminen. Kaikkia pakkokeinoja, kuten uhkasakkoa sekä teettämis- ja keskeyttämisuhkaa, ei voi delegoida viranhaltijoille. Hallinnollisten pakkokeinojen käyttöön liittyvät päätökset viedään tiedoksi ympäristöterveyslautakunnalle. Ohjeena käytetään Ruokaviraston pakkokeino-opasta.

5. Valvontahenkilöstön osaamisen varmistaminen

Valvontaviranomaisen on varmistettava, että henkilökunnalla on riittävä osaaminen ja että osaamista pidetään tarvittaessa yllä säännöllisellä kouluttautumisella. Liedon valvontayksikössä on varattu rahaa henkilöstön koulutukseen. Valvontayksikössä on käytäntönä, että vähintään yksi työyhteisöstä käy koulutuksessa ja jakaa tietoa muille. Koulutuksissa käydään säännöllisesti tarpeen, kiinnostuksen ja erikoistumisen mukaan. Käydyistä koulutuksista pidetään kirjaa Populuksessa. Koulutuksiin on arvioitu kuluvan noin 35 henkilötyöpäivää vuodessa.

6. Laatujärjestelmä

Valvontayksiköllä on käytössä kesäkuuhun asti LaatuNet -laadunhallintajärjestelmä. LaatuNet sisältää digitaalisen laatujärjestelmäalustan, sisäiset ja ulkoiset auditoinnit, poikkeama- ja reklamaatiohallinnan, toiminnan tavoitteet ja mittareiden seurannan sekä laadunhallintaan liittyvän ohjauksen ja neuvonnan. Jatkossa laatujärjestelmää on tarkoitus ylläpitää omana työnä päivittäen em. alustalla olevia tietoja ja tehden alueellista yhteistyötä ainakin Salon valvontayksikön kanssa.

7. Arviointi- ja ohjauskäynnit

Lounais-Suomen aluehallintovirasto suoritti ympäristöterveydenhuoltoon arviointi- ja ohjauskäynnin huhtikuussa 2023. Arviointi- ja ohjauskäynti koski terveydensuojeluvalvonnan, tupakkalain valvonnan ja elintarvikevalvonnan ja eläinlääkintähuollon toimialoja. Arviointi- ja ohjauskäynnin tarkoituksena on selvittää valvonnan säännönmukaisuutta, ohjeiden ja suunnitelmien noudattamista sekä toiminnan

tehokkuutta ja sopivuutta tavoitteiden saavuttamiseksi. Käyntiin sisältyi valvontayksikön asiakirjoihin ja valvontatietoihin perehtyminen, yhteinen ympäristöterveydenhuollon viranhaltijoiden haastattelu sekä erilliset elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkalain mukaista valvontaa hoitavien viranhaltijoiden haastattelut. Arviointi- ja ohjaukskäynnistä on laadittu loppuraportit 15.12.2023. Arviointiraportissa tuotiin esille hyvät käytännöt ja kehitettävät ja korjattavat asiat. Arviointi- ja ohjaukskäynnin kehitysehdotukset on otettu suunnitelman laadinnassa ja valvonnassa huomioon.

8. Viestintä ja tiedotus

Laadukas viestintä on kiinteä osa nyky-yhteiskunnan viranomaispalveluja. Viranomaisviestinnän tulisikin olla selkeää, joustavaa, oikea-aikaista sekä asiantuntevaa. Vaikka ympäristöterveydenhuollossa on tunnistettavissa erilaisia viestintätarpeita, niissä kaikissa pyritään kuitenkin samaan lopputulokseen – ihmisten tietoisuuden lisäämiseen. Samalla viestinnän kohteena olevan asian lisäksi myös ympäristöterveydenhuollon tunnettavuus lisääntyy.

Viranhaltijat antavat ohjausta ja neuvontaa puhelimitse, verkkosivujen, sähköpostin tai tarkastuskäyntien yhteydessä. Viestinnän tukena on Liedon kaupungin viestintäohje. Yksikkö on kooltaan pieni ja viranhaltijoilla on yhteiset toimitilat, joten sisäinen viestintä toimii hyvin. Lisäksi henkilökunta kokoontuu säännöllisesti yhteisiin palavereihin.

8.1. Viestintä häiriötilanteissa

Häiriötilanteissa noudatetaan Liedon kaupungin kriisiviestintäsuunnitelmaa soveltuvin osin. Valmiussuunnitelmassa on liitteenä mallitiedotteita häiriötilanteiden varalle. Tiedottamisesta vastaa epidemiatyöryhmän vastuuhenkilö ja jokainen viranomainen oman toimivaltuuteensa puitteissa. Häiriötilanteissa viranomaisen tulee tiedottaa tilanteesta tarpeen mukaan ja oma-aloitteisesti. Viranomaisen tulee olla puolueeton ja pitäytyä tosiasioissa ilman spekulointia.

9. Valvonnan maksullisuus

Elintarvike- ja terveydensuojelulain mukaan suunnitelmallisen elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnan valvontakohteilta peritään vuosittainen veroluonteinen valvonnan perusmaksu. Maksu on määrältään 150 euroa. Perusmaksulla katetaan sellaisen suunnitelmallisen valvonnan kuluja, jolle ei voida määrittää suoriteperusteista maksua tai johon suoriteperusteinen maksu ei muuten sovellu. Maksulla parannetaan valvonnan kustannusvastaavuutta ja mahdollistetaan valvontakeinojen monipuolinen hyödyntäminen.

Perusmaksun lisäksi kunnan valvontaviranomaisen on perittävä toimijalta hyväksymänsä taksan mukainen maksu valvontasuunnitelmaan sisältyvistä tarkastuksista, näytteiden tutkimisesta sekä mm. ilmoitusten ja hakemusten käsittelystä. Ympäristöterveydenhuollon maksutaksa on päivitetty 2025. Taksaa päivitetään tarvittaessa ja se on nähtävillä kaupungin verkkosivuilla.

10. Näytteenotto ja laboratoriot, joihin valvonta tukeutuu

Näytteenotto ja tutkiminen ovat valvontamenetelmiä, joilla voidaan selvittää omavalvonnan toimivuutta sekä tuotteiden turvallisuutta ja määräystenmukaisuutta. Elintarvikelainsäädäntö ja terveydensuojelulaki sekä sen perusteella annetut asetukset määrittelevät varsin tarkasti talous- ja uimavesistä otettavat näytemäärät sekä näytteistä tehtävät analyysit. Näytteenottosuunnitelma ja valvontaprojektit ovat osa kunnan valvontasuunnitelmaa. Valtakunnalliset ja alueelliset valvontaprojektit ovat myös osa kunnan suunnitelmallista valvontaa. Näytteenottosuunnitelmat tarkastetaan vuosittain ja niitä on kuvattu tarkemmin myöhemmin tässä suunnitelmassa aina kyseisen kohdetyypin osiossa. Häiriötilanteisiin liittyvien näytteiden osalta menettelytavat on kuvattu myös ympäristöterveydenhuollon häiriötilannesuunnitelmassa.

10.1. Näytteenotto

Toiminnanharjoittajat ovat velvollisia suorittamaan omavalvontaa omavalvontasuunnitelmiansa mukaisesti. Elintarvikevalvonnan osalta omavalvontasuunnitelman toteuttamisesta ja sen mukaisesta näytteenotosta vastaa elintarvikealan toimija. Myös uimaveden osalta kyse on ennen kaikkea omavalvonnasta ja sen toteuttamisesta. Kaikki alueen uimahallit ja Kasnäsin kylpylä ottavat itse näytteet ja toimittavat tiedot tuloksista terveysvalvontaan (ks. allasvedet). Samoin menettelevät Kemiönsaaren, Paraisten ja Kaarinan uimarantojen toiminnanharjoittajat (ks. uimarantavedet). Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta (177/2008) näytteenotosta säädetään 5 §:ssä. Säännöksen mukaan uimavesinäyte otetaan uimarannan osasta, jossa suurin osa uimareista käy uimassa tai jossa uimavesiprofiilin mukaan on odotettavissa suurin saastumisen riski. Jos näytteenottaja on muu kuin kunnan terveydensuojeluviranomainen, kunnan terveydensuojeluviranomaisen on varmistuttava, että näytteenottaja tuntee näytteenottoon liittyvät yleiset periaatteet. Valvontatutkimustulokset ja tiedot uimavedestä tehdyistä aistinvaraisista havainnoista on toimitettava välittömästi kunnan terveydensuojeluviranomaiselle. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa pienten yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta (354/2008) on vastaava pykälä (5 §, näytteenotto ja määritysmenetelmät).

Auran, Kosken, Marttilan, Kaarinan ja Pöytyän vedenjakelualueen sekä Parravahan veden ja Uudenkartanon vesiosuuskunnan talousveden viranomaisvalvonnan näytteet ottaa Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy, joka hoitaa myös jatkuvan valvonnan näytteenoton Liedon vedenjakelualueen osalta (ks. talousvesi). Em. laboratorio ottaa myös vaihtelevasti Paimion jakelualueelta näytteitä.

Muiden näytteiden ja tutkimusten osalta viranhaltijat eivät pääsääntöisesti ota näytteitä tai tee mittauksia tai tutkimuksia, vaan ulkopuolinen asiantuntija, esim. sertifioitu rakennusterveysasiantuntija, ottaa näytteet ja tekee mittaukset ja tutkimukset.

10.2. Käytettävät laboratoriot

Näytteiden tutkimiseen käytettävän laboratorion tulee olla asianmukaisesti hyväksytty tekemään pyydettyjä tutkimuksia. Viranomaisnäytteiden tutkimukset sekä tutkimukset, joiden tekemisestä on säädetty lainsäädännössä, tutkitaan elintarvikelain 37 §:n mukaisissa laboratorioissa. Myös toiminnanharjoittajan maksamien viranomaisnäytteiden osalta elintarvikevalvontaviranomainen voi osoittaa laboratorion, jossa näytteet analysoidaan.

Liedon valvontayksikkö käyttää lähiseudulla sijaitsevia laboratorioita näytteiden tutkimiseen. Ympäristöterveydenhuollon elintarvikenäytteet tutkitaan Eurofinns Oy:n ja NetFoodlab Oy:n laboratorioissa. Laboratorioilla on FINAS-akkreditointi ja se on Ruokaviraston hyväksymä. Vesinäytteet tutkitaan Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy:n ja Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistyksen laboratorioissa. Vieräsainenäytteet toimitetaan Ruokaviraston laboratorioon tutkittavaksi.

Uimavesinäytteet tutkitetaan Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy:ssä. Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy on FINAS-akkreditoitu testauslaboratorio T101 pätevyysalueenaan vesien ja ympäristönäytteiden kemiallinen ja mikrobiologinen testaus.

Sisäilman ongelmista aiheutuvat home- ja mikrobiinäytteet analysoidaan Turun Yliopiston aerobiologianlaitokselle. Laboratoriolla on terveydensuojelulain 49 a §:n mukainen Ruokaviraston hyväksyntä viranomaisille tarkoitettuja asumisterveystutkimuksia tekeväksi laboratorioksi.

Mahdollisten muiden kuin yllä mainittujen näytteiden tutkiminen harkitaan tapauskohtaisesti.

11. Riskinarviointi ja tarkastustiheys

EU valvonta-asetus 2017/625 edellyttää että valvonta on säännöllistä, riskiperusteista ja sopivalla tiheydellä toistuvaa. Toimivaltaisten viranomaisten on vahvistettava virallisen valvonnan tiheys ottaen huomioon tarve mukauttaa valvontatoimet riskiin ja odotettavaan säännösten noudattamisen tasoon eri tilanteissa. Koska

virallinen valvonta voi olla rasite toimijoille, toimivaltaisten viranomaisten on järjestettävä ja toteutettava viralliset valvontatoimet toimijoiden edut huomioon ottaen ja rajattava rasitus siihen, mikä on tarpeen tehokkaan ja vaikuttavan virallisen valvonnan suorittamiseksi. Toimialakohtaisissa valtakunnallisissa ohjelmissa ja ohjeissa on perusteet valvontakohteiden riskinarviointiin. Riskinarvioinnissa huomioidaan toiminnan luonne ja laajuus.

Elintarvikevalvonnan riskinarvioinnissa merkittävänä tekijöinä ovat toimintatyyppi ja muun muassa tuotantomäärät. Elintarvikevalvonnassa on käytössä Ruokaviraston malliarviointi ja riskinarviointi tehdään, kun kohteessa on tehty ensimmäinen tarkastus. Mikäli toiminta on kausiluontoista, tarkastusten määrä suhteutetaan vuotuisen toiminta-aikaan.

Terveydensuojelun riskinarviointi perustuu toiminnasta ja tiloista mahdollisesti aiheutuviin terveyshaittoihin sekä toiminnan valvontahistoriaan sekä omavalvonnan toimivuuteen. Terveydensuojelussa ensisijainen valvontakohte on riskinarvioinnin johdosta talousveden laatu. Toiseksi tärkein tehtävä on uimaveden laadun valvonta ja kolmanneksi ilmoitusten käsittely, neuvonta, ohjaus ja asiakasvalitukset sekä mahdolliset tarkastukset niiden johdosta. Koulujen ja päiväkotien osalta toiminnan painopiste on terveyshaittojen ennaltaehkäisyssä ja sisäilmatyöryhmyöskentelyssä. Monialainen yhteistyö on tärkeää molemmissa toimintatavoissa ja tarkastusten vuosirytmä yritetään ensisijaisesti sovittaa yhteen muiden toimijoiden kanssa viranomaisyhteistyön mahdollistamiseksi (lähinnä kouluterveydenhuollon ja työterveyshuollon kanssa). Valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset harvoin johtavat toimenpiteisiin ja ne ovat siksi toissijaisia näihin tehtäviin verrattuna.

11.1. Kohdekohtainen riskinarvio

Valvontakohteiden valvonnan tarve määräytyy kohdekohtaisen riskinarvioinnin perusteella. Kohdekohtainen riskinarviointi löytyy Vatista. Vatista saadaan myös kohdekohtainen vuosisuunnitelma, jonka toteuttamisesta kohteesta vastaava tarkastaja vastaa.

Riskinarviointia päivitetään aina tarvittaessa tarkastusten yhteydessä. Toimialueella on runsaasti pienimuotoista ja kausiluontoista toimintaa, toiminnan luonne ja laajuus huomioidaan arvioinnissa. Jokainen tarkastaja vastaa omien kohteidensa riskinarvioinnin ajantasaisuudesta ja toimijalla on oikeus saada tietoa oman kohteidensa riskinarvioinnista ja sen perusteista.

Omavalvonta huomioidaan tarkastustiheydessä. Esimerkiksi kouluissa sisäilman laatuun liittyvät puutteet havaitaan usein käytännössä tarkastusten välillä ja asiaa hoidetaan yhteistyössä toiminnanharjoittajan kanssa. Uimaveden ja talousveden laatua valvotaan säännöllisesti varsinaisten tarkastuskäyntien

ulkopuolella. Tarkoituksena on myös ollut valtakunnallisesti siirtyä tilojen tarkastamisesta toiminnan tarkastamiseen.

11.2. Seurantatarkastukset ja tarkastukset valituksen johdosta

Mikäli tarkastuksella havaitaan olennainen puute, sen korjaamiselle sovitaan määräaika ja korjaavien toimenpiteiden toteutus kirjataan Vatiin. Kiinteistöön liittyvät riskitekijät ja niiden edellyttämät seurantatoimenpiteet käydään läpi toiminnanharjoittajan kanssa ja kirjataan tarkastuspöytäkirjaan.

Valituksen johdosta voidaan tehdä tarkastus kohteessa, joka ei ole suunnitelmallisten tarkastusten piirissä. Viranomaiselle ilmoitetut uudet kohteet tulevat heti ilmoituksen käsittelyn jälkeen suunnitelmallisen valvonnan piiriin, jolloin myös kohteeseen tehtävää ensimmäistä tarkastusta pidetään suunnitelmallisena tarkastuksena, josta peritään maksu. Ensimmäinen tarkastus tehdään kuuden kuukauden sisällä toiminnan aloituksesta.

11.3. Paikallisen toimivaltaisen viranomaisen linjaukset

Valtakunnallisesta ohjeesta poiketen Varsinais-Suomen valvontayksiköt ovat yhdessä linjanneet, että liikuntatilat tarkastetaan ilmoituskäsittelyn yhteydessä ja mikäli vakavia puutteita ei huomata, jatkossa tarkastus tehdään vain valituksen johdosta tai esimerkiksi toiminnanharjoittajan vaihtuessa. Liikuntatilat on tarkastettu Liedon toiminta-alueella kattavasti 2025 aikana ja Vati-tiedot on päivitetty. Tietojen päivitys tehdään vähintään viiden vuoden välein. Liikuntatiloissa toiminnanharjoittajien omavalvonnan tuki ja terveyshaittojen ehkäisyyn annettava ohjaus ja neuvonta ilmoituksen käsittelynyhteydessä ovat näille toiminnoille tarkoituksenmukaisia valvontakeinoja. Koulujen yhteydessä olevat liikuntatilat tarkastetaan koulutarkastusten yhteydessä. Tarvittaessa voidaan myös toteuttaa valvontaprojekti valituksen johdosta tarkastettaviin kohteisiin.

Ympäristöterveyslautakunta on kokouksessaan 30/16.6.2021 vahvistanut linjaukset tarkastustiheyteen. Linjauksia on sovittu tarkasteltavan valvontahavaintojen pohjalta, ne kootaan valvontasuunnitelmaan ja niitä tarkastellaan valvontasuunnitelman päivityksen yhteydessä.

Elintarvikevalvonta

- Toimijan saadessa kolme Oiva-A arvosanaa elintarvikevalvonnassa peräkkäisillä tarkastuskerroilla, laskennallista tarkastustiheyttä lasketaan 50 % ilmoitetuissa elintarvikehuoneistoissa. Tämä ei kuitenkaan koske kohteita, joissa käydään harvemmin kuin kerran vuodessa.
- Tarkastetuissa apteekkeissa ei ole havaittu merkittäviä puutteita ja apteekkien riskikertoimeksi merkitään lähtökohtaisesti 0,2.

Tupakkalaki ja lääkelaki

Kohteet tarkastetaan elintarviketarkastuksen yhteydessä 2–3 vuoden välein. Mikäli puutteita havaitaan (C/D) annetaan korjauskehoitus ja uusintatarkastus tehdään 6 kuukauden sisällä.

Nikotiinikorvausvalmisteiden vähittäismyynti tarkastetaan uuden luvan myöntämisen jälkeen ja sen jälkeen vain valituksen johdosta tai erillisenä projektina.

Terveydensuojelu

Valtakunnallisesta ohjeesta poiketen Varsinais-Suomen valvontayksiköt ovat yhdessä linjanneet, että liikuntatilat tarkastetaan ilmoituskäsittelyn yhteydessä ja mikäli vakavia puutteita ei huomata, jatkossa tarkastus tehdään vain valituksen johdosta tai esimerkiksi toiminnanharjoittajan vaihtuessa. Liikuntatiloissa toiminnanharjoittajien omavalvonnan tuki ja terveyshaittojen ehkäisyyn annettava ohjaus ja neuvonta ilmoituksen käsittelynyhteydessä ovat näille toiminnoille tarkoituksenmukaisia valvontakeinoja. Koulujen yhteydessä olevat liikuntatilat tarkastetaan koulutarkastusten yhteydessä. Lisäksi ympäristöterveyslautakunta on päättänyt paikallisesta valvontayksikön riskinarvioinnista kokouksessaan 30/16.6.2021 liitteessä 1 esitetysti.

12. Tarkastuksen sisältö, suunnittelu ja toteutus

Ympäristöterveydenhuoltoon liittyvän valvonnan toimeenpanossa tarkastustoiminta on oleellinen osa selvittäessä valvottavan kohteen tai toiminnan vaatimustenmukaisuutta. Tarkastukset ovat hyvin suunniteltuina ja toteutettuina oleellinen osa vaikuttavaa valvontaa ja tekevät viranomaisten toimintaa näkyväksi, mikä vahvistaa kansalaisten ja toiminnanharjoittajien luottamusta valvonnan toimivuuteen. Tarkastukset myös antavat toimijoille/toiminnanharjoittajille tilaisuuden saada viranomaisilta ohjausta ja neuvontaa. Tarkastus voidaan toteuttaa soveltuvin osin myös toimialakohtaisesti etäviestintävälineiden avulla etätarkastuksena. Lisäksi tarkastuksia voi tehdä asiakirjatarkastuksina silloin kun se on tarkoituksenmukaista. Kohteen riskeihin perustuen voidaan tunnistaa tehokkaimmat valvontakeinot kussakin tapauksessa. Joskus tarvitaan tavanomaista paikan päällä tehtyä tarkastusta, ja joskus voidaan säästää aikaa tekemällä tarkastus etänä tai asiakirjojen pohjalta. Silloin, kun toiminnanharjoittajilla todetaan laajemmin tiedon tarvetta jostain aiheesta, voidaan toiminnanharjoittajia tukea keskitetyllä tiedottamisella tai koulutuksella.

Tarkastuksen suorittaa valvontaviranomainen tai tämän valtuuttama ulkopuolinen asiantuntija.

Tarkastukseen valmistautumisen yhteydessä valitaan tarkastettavat asiakokonaisuudet riskiperusteisesti.

Tarkastus voi kohdistua tiloihin, olosuhteisiin, omavalvontaan, asiakirjoihin, tuotteisiin ja toimintatapoihin.

Tarkastuksen aikana voi tulla esille myös muita kuin ennakkoon tarkastettavaksi suunniteltuja asioita, jotka huomioidaan tarkastuksella. Yksittäinen tarkastus voi käsittää koko kohteen tarkastuksen tai vain jonkin osa-alueen tarkastuksen. Pelkkää näytteenottokäyntiä ei kirjata tarkastukseksi. Valvonta-asetuksen 3 artiklan mukaan elintarvikevalvonnan tarkastus tehdään pääsääntöisesti ilman ennakkoilmoitusta. Tarkastukset pyritään tekemään silloin, kun valvontakohteessa on toimintaa, mutta joissakin tapauksissa tarkastus voidaan toteuttaa myös muulloin, esimerkiksi aamulla ennen toiminnan alkamista.

Tarkastuksen sisältö määräytyy sen mukaan, millaiseen kohteeseen ja minkä lain perusteella se tehdään. Tarkastusten yksityiskohtaisempi sisältö on kuvattu keskusvirastojen antamissa ohjeissa. Joihinkin kohteisiin saattaa olla tarkoituksenmukaista tehdä tarkastus samanaikaisesti useamman lain perusteella.

Valvontayksikössä tehdään esimerkiksi tupakan vähittäismyynnin tarkastuksia elintarvikevalvonnan tarkastusten yhteydessä. Valvontakohteen tarkastukseen keskimääräisesti kuluvan ajan arvioinnissa otetaan huomioon kohteen ominaisuudet kuten riskiluokitus, valvontahistoria, tarkastuksen valmistelu ja sisältö sekä tarkastuskertomuksen laatiminen. Tarkastukseen käytettävään aikaan sisällytetään tarkastukseen valmistautuminen, tarkastuksen suorittaminen sekä tarkastuspöytäkirjan ja muiden tarvittavien asiakirjojen laatiminen.

Uusinta-/seurantatarkastus

Uusintatarkastus on tarpeen, jos valvontatarkastuksella on annettu esim. kehotuksia tai määräyksiä. Uusintatarkastuksella tarkastetaan, onko vaaditut toimenpiteet suoritettu. Uusintatarkastus kohdistuu joko tiloihin, toimintatapoihin, olosuhteisiin, asiakirjoihin tai tuotteisiin. Uusintatarkastukseen voi kuulua myös näytteenottoa ja mittauksia.

Uuden kohteen ensimmäinen tarkastus

Viranomaiselle ilmoitetut uudet kohteet tulevat vasta ilmoituksen käsittelyn jälkeen valvonnan piiriin. Kohteeseen tehtävää ensimmäistä tarkastusta pidetään suunnitelmallisena tarkastuksena ja siitä peritään maksu. Ensimmäinen tarkastus tehdään yleensä 1, 3 tai 6 kuukauden kuluessa ilmoitetun toiminnan aloittamisesta, riippuen huoneistossa harjoitettavan toiminnan toimintatyypistä.

Muut tarkastukset

Viranomaiset suorittavat myös suunnitelmaan kuulumattomia tarkastuksia, joita ovat esimerkiksi asunnontarkastukset, ruokamyrkytyspäilyjen, valitusten ja muiden viranomaisten esittämien valvontapyyntöjen takia tehtävät tarkastukset. Valituksen takia voidaan tehdä tarkastus myös kohteessa, joka ei ole suunnitelmallisten tarkastusten piirissä esim. kampaamo.

Tarkastuskertomus

Tarkastuksesta on aina laadittava tarkastuskertomus, joka täyttää sille asetetut vaatimukset ja jossa huomioidaan muun muassa toimialakohtaiset ohjeet. LVV:n tarkastuslomakepohjat terveydensuojelulain ja tupakkalain valvontaa varten ohjeineen löytyvät ympäristöterveydenhuollon ekstranetistä ja ovat täytettävissä VATI-tietojärjestelmässä. Elintarvikevalvonnassa vastaavasti toimitaan Oivalomakkeiden mukaisesti. Riskinarvioinnin perusteella valvoja valitsee lomakkeelta tarkastettavat asiakokonaisuudet. Tarkastuslomakkeiden käyttö yhtenäistää valvontaa valtakunnallisesti. Tarkastuksesta laaditaan aina tarkastuskertomus Vatiin. Tarkastuskertomukseen merkitään valvonnan tarkoitus, käytetyt menetelmät ja valvonnan tulokset sekä tarvittaessa asianomaiselta toimijalta edellytettävät toimet määräaikoineen. Tarkastuskertomus toimitetaan sähköisesti tarkastuskohteeseen pääsääntöisesti kymmenen työpäivän kuluessa tarkastuksesta suoraan toiminnanharjoittajalle, tavoitteena on päästä myös terveydensuojelussa samaan suunnitelmallisten tarkastusten osalta. Tarkastuskertomus voidaan tarvittaessa lähettää tiedoksi myös muille viranomaisille tai tahoille.

Tarkastuksen yhteydessä annetaan tarkastuksesta yhteenveto

Tarkastuksen lopuksi tarkastaja aina vetää yhteen tarkastuksen keskeiset havainnot ja kertoo ajatuksensa toimenpide-ehdotuksiksi ja aikatauluksi, jotka kirjataan tarkastuspöytäkirjaan. Mikäli tarkastuksella jää selvittävää, myös tämä kerrotaan tarkastuksen yhteydessä. Tämä mahdollistaa toimijan kuulemisen ja asiasta voidaan keskustella ja sopia asianosaisten kanssa.

Viranomaisyhteistyö

Ympäristöterveydenhuolto tekee tarvittavassa laajuudessa yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa. Yhteistarkastuksia voidaan tarpeen mukaan tehdä esim. sosiaali- ja pelastustoimen, ympäristövalvonnan tai poliisin kanssa. Myös Ruokavirastolta saadaan tarvittaessa viranomaisapua.

13. Varautuminen häiriötilanteisiin

Ympäristöterveydenhuollon lainsäädännössä (EL 24 §, EL 27 §, EtL 67–70 §, TsL 8 §) veloitetaan viranomaisia laatimaan suunnitelma varautumisesta häiriötilanteisiin. Lisäksi keskusviranomaiset ovat laatineet ohjeita ympäristöterveydenhuollon häiriötilanteita varten. STM:n Ympäristöterveyden erityistilanteet -opas on tarkoitettu ympäristöterveydenhuollon häiriötilanteisiin varautumisen ja viestinnän ohjeeksi. Opas täydentää ympäristöterveydenhuollon valmiussuunnitelmaa, jonka tulee sisältää pääasialliset toimintaohjeet erityyppisissä häiriötilanteissa toimimiseen. Häiriötilanteisiin varautumiseen

liittyviä ohjeita on lueteltu viranomaisille tarkoitetuilla verkkosivuilla. Liedon kaupungilla on koko kaupungin kattava valmiussuunnitelma. Lisäksi Liedon ympäristöterveydenhuollolla on oma suunnitelmansa häiriötilanteiden varalle. Suunnitelma siirretään vuoden 2026 aikana kaupungin yhteiselle valmiussuunnitelmapohjalle vuosittaisen päivityksen osana. Toimialajohtaja kuuluu kunnan valmiusryhmään. Valmiusharjoituksiin osallistuu joko toimialajohtaja tai koko yksikkö riippuen harjoituksen laajuudesta.

14. Epidemioiden selvittäminen

Epidemioiden selvittäminen kuuluu kunnan tehtäviin ja niiden selvittämiseen on varauduttava. Epidemioiden selvittäminen ja niihin liittyvät toimintaohjeet on kuvattu häiriötilannesuunnitelmassa. Epidemiaselvitystyöryhmät on nimetty kunnittain ja ne löytyvät suunnitelman liitteestä. Epidemiaselvitystyöryhmiä on seitsemän (7) ja ne kokoontuvat tarvittaessa. Ryhmien yhteystiedot tarkastetaan vuosittain, yhteystietojen päivityksestä vastaa toimielimen sihteeri. Vesilaitosten valvontatutkimusohjelmissa on myös ohjeita talousvesivälitteisten epidemiatilanteiden varalle. Mahdollisen epidemian selvittämisen aiheutuviin kustannuksiin on varauduttu talousarviossa.

15. Elintarvikevalvonta

Elintarvikevalvonnan tavoitteena on toteuttaa elintarvikelainsäädännössä asetettuja päämääriä. Lain tarkoituksena on varmistaa elintarvikkeiden ja niiden käsittelyn turvallisuus sekä elintarvikkeiden hyvä terveydellinen ja muu elintarvikemääräysten mukainen laatu sekä varmistaa elintarvikkeiden jäljitettävyys. Elintarvikelain tarkoituksena on myös varmistaa, että elintarvikkeista annettava tieto on totuudenmukaista ja riittävää eikä johda kuluttajaa harhaan. Tarkoituksena on suojata kuluttajaa elintarvikemääräysten vastaisten elintarvikkeiden aiheuttamilta terveysvaaroilta sekä taloudellisilta tappioilta. Elintarvikelainsäädännön lähtökohtana on, että ensisijainen vastuu elintarvikkeen turvallisuudesta ja määräystenmukaisuudesta on elintarvikealan toimijalla. Omavalvonnan avulla toimija varmistaa, että elintarvikkeen turvallisuus ei vaarannu sinä aikana, kun elintarvike on toimijan vastuulla. Viranomaisvalvonnan tehtävänä on puolestaan varmistaa, että omavalvonta toimii tehokkaasti ja että elintarvikkeen turvallisuus, jäljitettävyys ja muu määräystenmukaisuus toteutuu kaikissa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa. Viranomaisen on tarvittaessa annettava toimijalle tarpeellisia ohjeita ja kehotuksia elintarvikemääräysten noudattamiseksi ja omavalvonnan toimivuuden varmistamiseksi (elintarvikelaki 53 §). Toiminnan määräystenmukaisuus parantaa elintarvikealan toimijoiden toimintaedellytyksiä ja menestymismahdollisuuksia markkinoilla sekä pienentää esimerkiksi takaisinvedoista johtuvia yrittäjän

taloudellisia kustannuksia. Elintarvikevalvontaa suunnataan eri kohteisiin tai osa-alueisiin sen mukaan, missä sitä eniten tarvitaan riskitekijät huomioon ottaen. Valvonnan on oltava tasapuolista niin, että se kohdistuu perusteiltaan yhdenvertaisesti kaikkiin valvontakohteisiin ja valvontakohdetyyppeihin. Kohteen valvonnan tehostamiselle tai sen lieventämiselle on perusteet, jotka saadaan arvioimalla valvontakohteessa elintarvikkeeseen kohdistuvia riskitekijöitä.

15.1. Valvontakohteet

Elintarvikevalvonnan kohteita alueella on yhteensä 1615 kpl. Näistä suurimman yksittäisen toimintaluokan muodostaa elintarvikkeiden tarjoilu, 1 051 paikkaa. Ruoka-aputoimijoita alueella on 35 kpl.

Elintarvikevientiä ja/tai tuontia harjoittaa 27 toimijaa. Hyväksytyjä kala-, muna-, liha ja maitoalan laitoksia on 28 kpl. Lisäksi alkutuotantopaikkoja on Vatissa vuoden 2026 alussa 578 kpl, näistä 1 itujen tuottaja, 7 kalastajaa ja 64 kpl maidontuotantoa ja 57 munantuotantoa. Nämä kohteet ovat aktiivisen valvonnan piirissä. Muun alkutuotannon osalta Vatin tiedot eivät kaikilta osin ole ajantasalla. Alkutuotantopaikkojen tietojen päivitystä tehdään jatketaan vuoden 2026 aikana projektiluontoisesti. Valvontayksikössä tarjoilupaikkoja on yli puolet kaikista elintarvikevalvontakohteista. Kesäkohteita on saaristossa runsaasti ja osa ravintoloista on auki vain muutaman kuukauden vuodessa. Näissä kohteissa tarkastuskäyntien määrää voidaan suhteuttaa aukiolokuukausiin.

15.2. Alkutuotantopaikat

Alkutuotantopaikasta ja siellä harjoitettavasta toiminnasta on tehtävä ilmoitus hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista. Toimijan on ilmoitettava myös annettujen tietojen oleellisista muutoksista, toiminnan keskeyttämisestä yli vuodeksi sekä toiminnan lopettamisesta (elintarvikevalvonta-asetus). Kun uusi alkutuotantopaikka tekee ilmoituksen toiminnan aloittamisesta, paikka rekisteröidään VATlin ja toimijalle ilmoitetaan tietojen tallentamisesta. Ruokavirasto on laatinut ohjeen ”Alkutuotannon elintarvikevalvonta ja riskinarviointi”, joita pyritään noudattamaan valvontayksikössä. Jos alkutuotantopaikalla harjoitetaan toimintaa, jolle on määritelty tarkastustiheys, ensimmäinen tarkastuskäynti pyritään tekemään tarkastustiheyteen nähden kohtuullisen ajan sisällä. Osalle alkutuotantopaikoista tehdään tarkastus vain tarvittaessa.

Ympäristöterveydenhuollon lakien alaisissa säännöksissä kotirauhan piirillä tarkoitetaan valtiosääntöoikeudellista kotirauhan piiriä, johon kuuluu vain pääasiassa yksityiseen asumiseen käytettävät tilat, eivät piha tai pihalla olevat rakennukset. Siten myös pihapiirissä oleviin rakennuksiin sekä viljelyksille voidaan tehdä tarkastus.

15.3. Elintarviketoiminnan rekisteröinti ja laitoshyväksymisen hakeminen

Elintarvikealan toimijan on tehtävä ilmoitus elintarviketoiminnasta toiminnan rekisteröintiä varten viimeistään neljä viikkoa ennen toiminnan aloittamista tai olennaista muuttamista (elintarvikelaki 10 §). Ilmoitus suositellaan tekemään sähköisen Ilppa-järjestelmän kautta. Toiminnan saa aloittaa, jos elintarvikehuoneisto täyttää lainsäädännön sille asettamat vaatimukset. Vaatimusten mukaisuuden varmistaminen on toimijan vastuulla ja tehtävänä. Viranomaisen käsittelee ilmoituksen, tallentaa tiedot VATliin ja lähettää toimijalle rekisteröinnistä ilmoituksen.

Myös kontaktimateriaalialan toimijan on tehtävä ilmoitus toimipaikastaan ja siellä harjoitettavasta kontaktimateriaalitoiminnasta toiminnan rekisteröintiä varten (elintarvikelaki 13 §). Elintarvikealan toimijan, jonka harjoittamalta elintarviketoiminnalta eloperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 853/2004 4 artiklan 2 kohdan mukaan edellytetään elintarvikehuoneiston hyväksymistä, on haettava toimivaltaiselta valvontaviranomaiselta elintarvikehuoneiston hyväksymistä ennen toiminnan aloittamista tai olennaista muuttamista (elintarvikelaki 11 §). Lisäksi toiminnan keskeyttämisestä ja lopettamisesta on viivytyksettä tehtävä ilmoitus toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle.

Alkutuotannon toimija, joka harjoittaa itujen alkutuotantoa, on haettava toimivaltaiselta valvontaviranomaiselta alkutuotantopaikan hyväksymistä ennen toiminnan aloittamista tai olennaista muuttamista (elintarvikelaki 8 §).

15.4. Elintarvikevalvonnan tarkastusten suunnittelu ja toteutus

Hyväksyttävät elintarvikehuoneistot tarkastetaan ennen toiminnan aloittamista. Elintarvikehuoneistot, joiden toiminnan aloittamisesta on tehtävä ilmoitus, tarkastetaan pääsääntöisesti vasta toiminnan jo alettua. Tarkastajat suunnittelevat tässä valvontasuunnitelmassa esitetyllä tavalla kohteen valvonnan niin, että toimintaan käytettävät tilat, koko toiminta sekä omavalvonta tarkastetaan riskinarvioinnissa määritellyn tarkastusjakson aikana. Kohteen Oiva-rivit pyritään tarkastamaan siten, että kaikki rivit on tarkastettu kolmessa vuodessa. Valvontaviranomainen voi käyttää elintarvikelain mukaisissa tehtävissä ulkopuolista asiantuntijaa. Liedon valvontayksikkö on kilpailuttanut valvontapalvelun ja voimassa olevan sopimuksen mukaisesti valvontapalvelut ostetaan NetFoodlab Oy:ltä. Hallinnolliset päätökset viranomaisen on kuitenkin tehtävä itse myös tällaisissa tapauksissa.

Elintarvikevalvonnan tarkastuksilla arvioidaan elintarviketurvallisuutta ja muuta elintarvikelainsäädännön vaatimusten noudattamista yrityksissä. Tarkastukset tehdään Oiva-arviointiohjeiden avulla. Tarkastustulokset julkaistaan oivahymy.fi-sivustolla.

15.5. Elintarvikevalvonnan painopisteet ohjelmakaudella

Ohjelmakauden painopisteet pohjautuvat kolmeen elintarvikeketjun valvonnan koordinaatioryhmässä yhteisesti sovittuun kehittämisteemaan: i) valmius, varautuminen ja huoltovarmuus, ii) vastuullisuus ja kestävyys, sekä iii) teknologia ja tieto. Toiminnan jatkuvan parantamisen periaatteen mukaisesti toimenpidetaulukoita arvioidaan ja tarvittaessa päivitetään jatkossakin vuosittain.

Vuoden 2026 valtakunnallisena painopisteenä on sähköisten asiointijärjestelmien ja valvonnassa kerättävien tietojen avoimuuden ja hyödynnettävyyden parantaminen. Vuonna 2026 on lisäksi lapsille suunnattujen ravintolisien valmistuksen, valmistuttamisen ja maahantuonnin (sisämarkkinoilta ja kolmansista maista) valvontaprojekti, johon Liedon yksikkö osallistuu. Toimialueella on yksi toimija, joka on projektin kohderyhmän piirissä, Lunera Oy Liedossa. Tarkastukset painottuvat reseptien ja muiden asiakirjojen tarkasteluun seuraavien Oiva-arviointirivien osalta:

- 11.1 Lisäaineet, aromit, entsyymit,
- 11.3 Muuntogeeniset ainesosat,
- 11.4 Uuselintarvikkeet ja uudet prosessit,
- 12.1 Ravintolisät,
- 12.2 Erityisille ryhmille tarkoitetut elintarvikkeet,
- 13.3 Markkinointi
- 17.12 Torjunta-ainejäämät,
- 17.13 Ympäristöstä peräisin olevat vierasaineet,
- 17.14 Hometoksiinit,
- 17.15 Prosessissa syntyvät vierasaineet,
- 17.16 Muut vierasaineet

Lisäksi kuntien valvontayksiköiden vuonna 2025 toteuttaman histamiini kalatuotteissa projektin tulokset on tarkoitus julkaista vuoden 2026 aikana. Myös vuonna 2027 varaudutaan osallistumaan valtakunnallisiin projekteihin Ruokaviraston ohjeiden mukaisesti.

15.6. Säännöllinen valvonta

Liedon valvontayksikössä 2025–2028 Säännöllisen valvonnan piiriin kuuluvat valvontakohteet ja tarkastusmäärät perustuvat kohteiden riskinarviointiin. Kunkin kohteen riskinarviointi löytyy VATIsta. Kaikissa elintarvikehuoneistoissa ei käydä joka vuosi. Liikkuvat elintarvikehuoneistot, jotka on rekisteröity toisen valvontayksikön alueelle, voidaan tarkastaa ko. valvontayksikön pyynnöstä Liedon alueella osana suunnitelmallista valvontaa. Elintarvikevalvonnan tarkastuksia ilmoitettuihin huoneistoihin vuosittain

keskimäärin 400–500 tarkastusta (elintarvikevalvonnan kohdekohtainen vuosisuunnitelma 2026 on esitetty liitteessä 2). VATista saadaan vuosisuunnitelma, jota pyritään noudattamaan. Toisinaan tarkastuksia voi joutua priorisoimaan ja suunniteltu tarkastus siirtämään seuraavalle vuodelle.

15.7. Kunnan toimesta tapahtuva näytteenotto ja näytteiden tutkiminen

Näytteenotolla ja tutkimustulosten perusteella voidaan selvittää omavalvonnan toimivuutta sekä tuotteiden turvallisuutta ja määräystenmukaisuutta. Kunta voi lisäksi päättää riskiperusteisesti omavalvonnan toimivuuden valvomiseksi otettavista näytteistä ja tutkimuksista. Näytteitä voidaan ottaa lainsäädännön toimijalle määräämän näytteenoton ja tutkimusten varmistamiseksi sekä epäiltäessä tuotteiden turvallisuutta. Näytteenottokohteita, näytteiden määriä, näytteenottotiheyttä ja näytteistä tehtäviä tutkimuksia suunniteltaessa otetaan huomioon omavalvonnan toimivuus valvontakohteessa. Laitosten osalta näytteenottosuunnitelmassa on huomioitava mikrobikriteeriasetus ja sen kansalliset soveltamisohjeet. Kunnan mahdolliseen näytteenottotiheyteen vaikuttavat toimijan näytteenottosuunnitelma, sen kattavuus ja toteutuminen sekä omavalvontanäytteiden tulokset. Liedossa ei ole suunniteltu suunnitelmakaudelle omaa elintarvikevalvonnan näytteenottoprojektia. Valvontasyksikkö osallistuu suunnitelmakaudella valtakunnallisiin valvontaprojekteihin ja niihin liittyvään näytteenottoon Ruokaviraston ohjeistuksen mukaisesti. Valvontayksikkö hoitaa vuosittain vierasainevalvonnan näytteenottoa osana kansallista valvontaa. Näytteenotto voi kuitenkin kohdistua myös ennalta suunnittele mattomiin tilanteisiin, kuten kuluttajavalitusten perusteella tehtäviin tutkimuksiin, elintarvikkeista aiheutuvien terveysvaaratilanteiden tutkimuksiin sekä ruokamyrkytysten selvittämiseksi tarvittaviin tutkimuksiin. Talousarviossa on varauduttu näytteenotto- ja tutkimuskustannuksiin.

16. Terveysturvallisuuden valvonta

Terveysturvallisuuslain tarkoituksena on ylläpitää ja edistää väestön ja yksilön terveyttä. Lain tavoitteena on myös ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka saattavat aiheuttaa terveyshaittaa. Terveysturvallisuuden valvontaohjelman sisällön määrittelevät sekä terveysturvallisuuslaki että valtioneuvoston asetus ympäristöterveydenhuollon valvontaohjelmista. Ohjelmakaudella 2025–2028 valtakunnallisen terveysturvallisuuden valvontaohjelman tavoitteena on yhtenäistää valvontakäytäntöjä koko maassa ja saattaa toiminnanharjoittajat samanarvoiseen asemaan valvonnan tiheyden ja laadun osalta sekä valvontaa suuntaavien painopisteiden avulla kohdistaa resurssit tehokkaasti ja suunnitelmallisesti edistämään elinympäristön terveellisyttä. Valvontaohjelmassa tuodaan esille kaksi asiaa: varautuminen ja valvontatiedon hyödyntäminen. Tällä hallituskaudella hallitusohjelmassa kiinnitetään erityistä huomiota valmiuden ja varautumisen kysymyksiin. Valmiussuunnitelmien ajantasaisuus on syytä

tarkistaa ja varmistaa niiden toimivuus harjoituksissa. Vatin raportointiominaisuudet ovat kehittyneet ja järjestelmään kertynyt valvontatieto on pääsääntöisesti laadultaan riittävän tarkkaa.

Valvontaohjelmakauden aikana valvontayksiköissä on hyvä kehittää valvontatiedon käyttämistä yhä enemmän suunnittelussa ja toiminnan riskinarvioinnissa. Tällä valvontaohjelmakaudella kaikkien säännölliseen valvontaan kuuluvien kohteiden valvonnan tulee perustua kohdekohtaiseen riskinarvioitiin. Riskinarvioinnin perusteella voidaan valvontaa suunnata suurimman riskin kohteisiin. Terveysturvallisuuden kokonaisuudistuksen vuoksi terveysturvallisuuden valtakunnallisessa valvontaohjelmassa vuosille 2025–2028 ei tässä vaiheessa tehdä laajakantoisia muutoksia linjauksiin tai valvontakäytäntöihin.

16.1. Terveysturvallisuuden kokonaisuudistus

Sosiaali- ja terveysturvallisuusministeriö on käynnistänyt terveysturvallisuuden uudistuksen asettamalla hankkeesta vastaavan ohjausryhmän 25.1.2024. Ohjausryhmän toimikausi päättyy 30.4.2027. Uudistuksen myötä terveysturvallisuuslaissa on tarkoituksena säätää kattavammin muun muassa viranomaisvalvonnasta ja hallintomenettelyistä sekä viranomaisten käyttämistä tietojärjestelmistä. Uudistuksessa myös täsmennetään laissa säädettyjä asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksia ja eri viranomaisten välisiä toimivaltuuksia. Lisäksi häiriötilanteita ja varautumista koskevia pykälä tarkastellaan ja tarvittaessa selkeytetään. Uudistuksessa tarkastellaan laajemminkin säädösten toimivuutta ja ajantasaisuutta. Samalla kokonaisuudistuksen tavoitteena on muuttaa lakia siten, että se vastaisi ympäristöterveydenhuollon sektorin muuta lainsäädäntöä. Erityisesti valvontakohteiden riskinarvioinnissa odotetaan mahdollisia uuden lainsäädännön tuomia linjauksia.

16.2. Ilmoitusten ja hakemusten käsittely

Terveysturvallisuuden useimmat valvontakohteet ovat ilmoituksenvaraisia. Vain talousvettä toimittavat laitokset ovat luvanvaraisia ja lisäksi terveysturvallisuusviranomaisen pitää hyväksyä myös laitoksen riskinarviointi. Toiminnanharjoittajia ohjeistetaan tekemään ilmoitus sähköisen Ilppa-järjestelmän kautta. Terveysturvallisuusantaja antaa ilmoituksen tekijälle todistuksen ilmoituksen vastaanottamisesta ja kirjaa valvontakohteen tiedot Vatiin. Todistuksesta käy ilmi ensimmäisen tarkastuksen suunniteltu ajankohta. Ilmoituksen ja laitoshakemuksen käsittelyn jälkeen valvontakohteeseen tulee suunnitelmallisen ja säännöllisen valvonnan kohteeksi. Ensimmäisen tarkastuksen jälkeen kohteeseen tehdään Vatisissa riskinarviointi, jonka perusteella määräytyy kohteen tarkastustiheys (ks. myös luku 11 riskinarviointi). Terveysturvallisuuden 13 §:n mukaisesti majoitusliikettä koskevasta ilmoituksesta sekä mahdollisesta tarkastuskäynnistä tällaiseen huoneistoon on ilmoitettava sen kihlakunnan poliisilaitokselle, jonka toimialueella rakennus, huoneisto tai

muu liikepaikka sijaitsee, ja alueen pelastusviranomaiselle. Poliisi- ja pelastusviranomaisilla on oikeus olla läsnä tarkastuksen suorittamisessa.

16.3. Säännöllisen valvonnan kohteet

Terveydensuojelulain mukaisia suunnitelmallisen valvonnan piiriin kuuluvia kohteita ovat talousveden jakelu ja käyttö, koulut ja päiväkodit, hotellit ym. majoituspalvelut, leirikeskukset, uimahallit, kylpylät ja uima-altaat, yleiset saunat, sosiaalihuollon palvelut, kauneushoitolat, solariumit sekä lasten ja nuorten kohteet (kerhotilat, nuorisotilat iltapäiväkerhot). Terveydensuojeluvalvonnan piirissä on kohteita vuoden 2026 alussa 1170 kpl. Kohdetiedot löytyvät Vatista. Osa kohteista on päällekkäisiä/samoja elintarvikevalvonnan kanssa, esimerkiksi 132 valvontakohtetta kirjautuu terveydensuojelun alle koska toimipaikassa on oma talousvesikaivo ja siksi elintarvikehuoneiston käyttämä talousvesi valvottavana toimintona. Ensisijaisten tilojen legionellaseurannan kohteita on 189 kpl.

16.4. Muu valvontatyö

Kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvän säännöllisen ja suunnitelmallisen valvonnan lisäksi on huomioitava muu kunnan tehtävänä oleva terveydensuojelulain tarkoittama valvonta ja siihen varattavat henkilöresurssit ja työaika. Näistä merkittävin on sisäilmatyö ja asumisterveyteen liittyvät asiat ja asukkaiden ohjaus ja neuvonta. Toimialueen kunnista Kaarinassa toimii sisäilmatyöryhmä, jossa terveystarkastaja on mukana. Liedossa sisäilma-asioita hoidetaan työsuojelutoimikunnassa jossa toimialajohtaja edustaa terveydensuojelua ja toimii sisäilmasioista vastaavana työsuojelupäällikkönä. Tarvittaessa kaikissa kunnissa perustetaan aina kohdekohtaisia sisäilmatyöryhmiä, joissa kohteen valvonnasta vastaava terveystarkastaja on mukana. Sisäilmatyöryhmän tarkoituksena on edistää julkisten rakennusten sisäilman turvallisuutta (ehkäistä terveyshaitan muodostumista) sekä sisäilmaongelmien koordinoiminen. Sisäilmatyöryhmän tehtäviin kuuluvat mm. paikallisista toimintatavoista sopiminen ja tehokkaasta tiedonkulusta huolehtiminen.

16.5. Terveydensuojelulain mukaisten tarkastusten sisältö

Terveydensuojelulain mukaisen valvontatarkastuksen tavoitteena on selvittää terveysvaaran tai haitan esiintyminen, eli aiheutuuko toiminnasta terveyshaittaa tai esiintyykö sellaisia tekijöitä ja olosuhteita, joiden vuoksi terveyshaitta voi syntyä, ja antaa haitan estämiseksi ja tilanteen korjaamiseksi tarpeelliset määräykset ja ohjeet.

Tarkastukseen liittyy tavallisesti aistinvaraista tarkastelua ja arviointia sekä usein mittauksia ja mahdollisesti näytteenottoa jatkotutkimuksia varten. Tarkastuksilla käytetään Valviran laatimia tarkastuslomakkeita.

Tarkastuspöytäkirja laaditaan Vatissa. Terveysturvallisuuden valvonnan kohteisiin kohdistuu myös muiden viranomaisten suorittamaa valvontaa. Kohteisiin voidaan tehdä viranomaisten yhteistarkastuksia, jos se on tarkoituksenmukaista. Kotirauhan piirissä olevan ilmoitusvelvollisen toiminnan tarkastus voidaan suorittaa asiakirjatarkastuksena. Terveysturvallisuuslain mukaiset, suunnitelmallisen valvonnan kohteet jaetaan kolmeen riskiluokkaan, joiden perusteella on määritetty valvontaohjelman alustava tarkastustiheys. Tämä tarkastustiheys on lähtökohtana valvontasuunnitelmaa laadittaessa, mutta jokaiselle valvontakohteelle tehdään riskinarviointi tarkastuksen yhteydessä. Riskinarvioinnin tulos kirjataan tarkastuspöytäkirjaan. Terveysturvallisuuden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on julkaissut Oppilaitosten terveellisyys- ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastusten oppaan ja lomakkeet. Oppilaitostarkastukset tehdään ohjeen mukaan monialaisena yhteistyönä, mikäli se on mahdollista. Talousvettä toimittavat laitokset, joilla on vain vedenjakelua, tarkastetaan, että toiminta on siitä tehdyn hakemuksen tai ilmoituksen mukaista, toiminnanharjoittajan omavalvonta eli käyttötarkkailu ja toimintaympäristön valvonta ovat tehokasta (tiedottaminen asiakkaille ja viranomaisille, vedenlaadun valvonta ja toimintaympäristön seuranta, varautumissuunnitelma häiriötilanteisiin). Lisäksi tarkastetaan, että riskit on arvioitu huolellisesti ja hallintatoimenpiteet on viety laitoksen toimintaan ja ohjeisiin. Jos kohteen riskinarvioinnin laadinta todetaan riittämättömäksi tai siinä on selkeitä puutteita, tarkastuksessa käydään läpi tarkemmin vedenkäsittelyprosessia ja laitoksen käytäntöjä.

Kotirauhan piiriin kuuluviin tiloihin perustettavasta TSL:n 13 §:n mukaisesta ilmoitusvelvollisesta toiminnasta on tehtävä ilmoitus terveysturvallisuusviranomaiselle, jolloin viranomainen saa tiedon toiminnan harjoittajasta ja voi antaa ohjausta ja neuvontaa. Toimintaa ei kuitenkaan voida valvoa suunnitelmallisena valvontana. Jos kotona tehtävästä terveysturvallisuuslain mukaisesta ilmoitusvelvollisesta toiminnasta on aiheutunut tai epäillä aiheutuvan terveyshaittaa voi viranomainen asukkaan luvalla tehdä tarkastuksen kotirauhan piiriin kuuluviin tiloihin. Kotirauhan piiriin kuuluvana tilana ei pidetä sellaista tilaa, jossa on erillinen sisäänkäynti ja tilat on rajattu kotirauhan piiriin kuuluvan alueen ulkopuolelle.

16.6. Talousvesi

Talousveden laatuvaatimukset ja näytteenotto on määritelty seuraavissa säädöksissä:

- STM:n asetus (1352/2015) talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista
- STM:n asetus (401/2001) pienten yksiköiden talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista

Valvontayksikön alueella on Turun Seudun Veden tekopohjavesilaitos Oripäässä. Isoja (ns. EU-raportoitavia) talousvettä toimittavia laitoksia alueella ovat Kaarinan, Loimaan, Liedon, Paimion ja Paraisten vesilaitokset.

Liedon ja Kaarinan vesilaitoksilla on vain vedenjakelua. Niiden lisäksi myös Paraisten kaupungin vesihuoltolaitos ostaa veden Turun Seudun Vesi Oy:ltä mutta lisäksi Paraisilla on omaa vedentuotantoa saaristossa. Muiden kuntien vesihuoltolaitoksilla on omia vedenottamoita/omaa vedentuotantoa. Lisäksi alueella on lukuisia vesiosuuskuntia, joilla on vain vedenjakelua. Björkbodan vesiosuuskunnalla on myös oma vedenottamo. Laitokset ovat laatineet yhteistyössä terveystarkastajan kanssa valvontatutkimusohjelman, joka sisältää näytteenottosuunnitelman. Terveystarkastaja on opastanut näytteenottajat näytteenottoon. Talousveden osalta vedenjakelualueiden valvontatutkimusohjelmien näytteenottosuunnitelmat löytyvät sähköisessä muodossa Teamsista. Paperiversiot ovat Liedon toimipisteessä.

16.6.1. Näytteenottokohteet Liedon ympäristöterveyspalveluissa: talousveden vedenjakelualueet, allasvesikohteet ja uimarantavesikohteet

Ison talousvesiasetuksen 1352/ 2015 mukaiset vedenjakelualueet

Paimio, Airisto, Aura, Björkboda, Kaarina, Kasnäs, Kemiönsaari, Korppoo, Koski Tl, Lieto ja Tarvasjoki, Päivästö, Tarvasjoki, Alastaro, Loimaa, Mellilä, Marttila, Meri-Kaarina (vesiosuuskunta), Nauvo, Näsby, Oripää, Parainen, Kanta-Pöytyä, Karinainen, Yläne, Sauvo, Utö, Uusikartano, Etelä-Piikkiö (vesiosuuskunta), Vuolahti (vesiosuuskunta), Linnanraunio (vesiosuuskunta).

Pienen talousvesiasetuksen 401/2001 mukaiset vedenjakelualueet

Nauvon väylä- ja merivartioasema, Seili, Trollgårda (ei toimintaa 2024- alkaen), Ekniemi, Hiittinen, Iniö Norrby, Kuusisto (vesiosuuskunta), Mjösund (vesiosuuskunta), Mossala, Suurila (vesiosuuskunta), Toimintaloma, Örö, Kaikukallio (vesiosuuskunta), Muddainen (vesiosuuskunta)

Tukkuvesilaitokset

Parravahan Vesi, Porto West (pikkuasetuksen mukainen), Turun Seudun Vesi Oy

16.6.2. Elintarvikehuoneistojen talousveden valvonta

Talousveden valvontaan elintarvikehuoneistoissa ja tiloissa, joissa vettä tarjotaan osana julkista toimintaa, sovelletaan isoa talousvesiasetusta. STM:n tulkintaohjeen mukaan kunnan terveydensuojeluviranomainen voi päättää määrättyjen reunaehtojen toteutuessa, että edellä mainittujen kohteiden talousveden valvontaan sovelletaan pikkuasetusta. Talousveden valvontaan sovellettavaa asetusta elintarvikeyrityksissä päätettäessä otetaan huomioon sekä toiminnan luonne eli talousveden mahdollisesti elintarvikkeiden laadulle aiheuttama riski ja laajuus. Elintarvikehuoneistoa, joka käyttää vain omaan toimintaansa oman

kaivon vettä, on talousveden laadun osalta viranomaisen valvottava. Kyseessä ei kuitenkaan ole talousvettä toimittava laitos, koska se ei toimita vettä lopulliselle kuluttajalle vaan käyttää sitä itse.

16.6.3. Terveysuojelun valvontakohteiden talousveden valvonta

Päiväkoti, joka käyttää vain omaan toimintaan oman kaivon vettä, on talousveden laadun osalta viranomaisen valvottava (julkista toimintaa). Kyseessä ei kuitenkaan ole talousvettä toimittava laitos, koska päiväkotia ei toimita vettä lopulliselle kuluttajalle vaan käyttää sitä itse. Kaivo ja sen rakenteet eivät siis kuulu terveysuojelun säännöllisen valvonnan piiriin.

16.6.4. Yksityiset talousvesikaivot

Yksityisten talousvesikaivojen näytteenottoa avustetaan antamalla asiakkaille näytepulloja toimipisteistä sekä kuntien yhteispalvelupisteistä. Vuosittain päivitettävä lista pisteistä on liitteenä (liite 5). Kaivon käyttäjille annetaan neuvontaa ja ohjausta veden laatuun liittyvissä asioissa. Lisäksi toiminnanharjoittajan pyynnöstä on lähinnä leirikeskuksista otettu talousvesinäytteet terveystarkastajan toimesta (Harvaluodon virkistysalue, Koivusalo, Leirisalo, Marjaniemi ja Palainen).

16.7. Uimavesi

Uimavesien laatuvaatimukset ja näytteenotto on määritelty seuraavissa säädöksissä:

- Allasvedet STM:n asetus (315/2002) uimahallien ja kylpylöiden allasveden valvontatutkimuksista ja laatuvaatimuksista
- Uimarantavedet STM:n asetus (354/2008) pienten yleisten uimarantojen valvonnasta.
- EU:lle raportoitavat uimarantavedet STM:n asetus (177/2008) yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta

16.7.1. Allasvedet

Uimahallien/kylpylöiden ylläpitäjän tulee yhteistyössä kunnan terveysuojeluviranomaisen kanssa laatia laitoksen säännöllistä valvontaa varten laitospohjainen valvontatutkimusohjelma, jossa laitoksen ominaispiirteet on otettu huomioon. Valvontatutkimusohjelman tulee sisältää asetuksen mukaiset määritykset ja tutkittavien näytteiden lukumäärä. Pääsääntöisesti allasvesinäytteet ottavat laitoksen omat näytteenottajat. Laitosten ylläpitäjän kanssa on laadittu laitoksen säännöllistä valvontaa varten laitospohjainen valvontatutkimusohjelma. Allasvesien näytteenottosuunnitelma laaditaan viiden vuoden välein ja tarkastetaan vuosittain.

16.7.2. Uimarantavedet

Uimarannoista tulee laatia uimarantaluettelo ja niiden uimaveden laatua on tutkittava säännöllisesti. Uimarantaluettelo tarkastetaan vuosittain ja näytteenottoajankohdat päivitetään. Päivitetty luettelo on vuosittain nähtävillä kaupungin verkkosivuilla ja yleisölle varataan mahdollisuus kommentoida suunnitelmaa ennen uimakauden alkua. Kaarinan, Kemiönsaaren ja Paraisten uimavesinäytteet ottavat toiminnanharjoittajat, muiden uimarantojen osalta pääosin näytteet hakee terveystarkastaja. Toiminnanharjoittajan pyynnöstä voidaan ottaa lisäksi näytteitä leirikeskuksista, yleensä 1–3 näytettä uimakauden aikana (katso myös luku 10, näytteenotto ja laboratoriot).

16.7.3. Yleiset uimarannat

Yleinen uimaranta (ns. EU-ranta), on ranta, jossa arvioidaan käyvän uimakauden (15.6.–31.8.) aikana vähintään 100 uimaria päivässä. EU-uimarannoilta ensimmäinen vesinäyte otetaan noin kaksi viikkoa ennen uintikauden (15.6.–31.8) alkua ja vähintään kolme näytettä uintikauden aikana. Liedon valvontayksikön alueella on neljä yleistä uimarantaa (ns. EU-rantaa) Kaarinassa Hovirinta, Loimaalla Mellilän järvi ja Paimiossa Oinila sekä Hiekkahelmi.

16.7.4. Pienet yleiset uimarannat

Pienellä yleisellä uimarannalla tarkoitetaan rantaa, jossa käy uimakauden aikana vähemmän kuin 100 uimaria päivässä. Pieniä rantoja on Liedon yksikön alueella yhteensä seuraavasti:

Kaarina 6 kpl: Harvaluodon virkistysalue, Littoisten hiekkaranta, Raadelma, Voivala, Ristikallio ja Ala-Lemu

Kemiönsaari 6 kpl: Ekniemi, Kiila, Västerbukten, Sandudden, Gräggnäs ja Solbad

Koski TI 1 kpl: Liipola

Marttila 1 kpl: Palainen

Lieto 1 kpl: Järvelä

Loimaa 2 kpl: Pappisten isojärvi ja Loimikodin uimapaikka

Oripää 2 kpl: Vapaa-ajankeskuksen uimalampi ja Lähteentuvan uimapaikka

Parainen 7 kpl: Solliden, Bläsnäs, Mustfinn, Framnäs, Likhholm, Lillholmen, Kannvik

Pöytyä 3 kpl: Koivuniemi, Kalikka (Pöytyän) ja Kalikka (Loimaan)

Sauvo 3 kpl: Rantola, Marjaniemi ja Sarapisto

16.7.5. Talviuinti

Uimaveden laatua tutkitaan myös uimakauden ulkopuolella talviuintipaikoista. Talviuintinäytteiden osalta on laadittu terveydensuojelutiimissä 13.4.2023 ohje, jonka tarkoitus on yhtenäistää ja ohjeistaa valvontaa omassa yksikössä sekä pääpiirteissään vastata muiden Varsinais-Suomen valvontayksiköiden käytäntöjä. Pohja-aineistona on käytetty maakunnan muihin yksiköihin tehtyä kyselyä 2018. Pääsääntöisesti otetaan kaksi näytettä, tammikuussa ja maaliskuussa, talviuintipaikoista, joissa on paljon uimareita ja pitkä uimakausi. Mikäli talviuimapaikassa kävijöitä on vain vähän esimerkiksi kerran viikossa muutama kymmenen otetaan näyte vain tammikuussa.

16.8. Muut kuin vesinäytteet terveysturvonnassa ja radonvalvonta

Muu suunnitelmalliseen valvontaan liittyvä näytteenotto voidaan kohdistaa tarpeen mukaan esimerkiksi valvontakohteen siivoustoiminnan omavalvonnan toimivuuden ja oman siivoustoiminnan tehokkuuden tarkistamiseen puhtausnäyttein. Puhtausnäytteitä voidaan ottaa esim. saunoista, pesutiloista, wc-tiloista sekä kauneushoitoloiden ja muiden ihonkäsittelyhuoneistojen välineistä. Valvontayksiköllä on käytössään pintapuhtausnäytteenottoon -näytteenottolaitteet. Puhtausnäytteidenotto suoritetaan yleensä projekteina, mutta myös tarkastus voi pitää sisällään näytteenoton. Lisäksi terveydensuojelun valvontakohteiden osalta joudutaan joskus selvittämään esimerkiksi sisäilman laatua erilaisilla mittauksilla, tyypillisesti esimerkiksi kouluissa ja päiväkodeissa ilmanvaihdon riittävyttä arvioidaan hiilidioksimittauksella.

Säteilylain (SäL 859/2018) mukaan kunnan terveydensuojeluviranomainen valvoo talousveden sekä asuntojen ja muiden oleskelutilojen sisäilman radonpitoisuuden viitearvojen noudattamista. Säteilylain muutoksen yhteydessä (STMa 1044/2018) asunnon ja muun oleskelutilan radonpitoisuuden viitearvoksi asetettiin 300 Bq/m³. Vastaavasti uuden rakennuksen suunnittelun ja toteutuksen viitearvo on 200 Bq/m³. Säteilylaki (156 §) velvoittaa selvittämään muiden oleskelutilojen radonpitoisuudet. Muussa oleskelutilassa henkilömäärä on yleensä tilojen kokoon nähden asuntoja suurempi ja niissä oleskelee muitakin kuin työntekijöitä. Erityisesti lasten osalta altistumisen rajoittaminen on tärkeää, koska säteilyannos kertyy elimistöön koko eliniän ajan. Terveysturvonnassa suunnitelmallisen valvonnan piirissä olevia muita oleskelutiloja ovat mm. koulut, päiväkodit, liikuntatilat, kylpylät, uimahallit, majoitushuoneistot, kauneushoitolat, tehostettu palveluasuminen ja vastaanottokeskukset. Näiden toiminnanharjoittajien on tarkastuksen yhteydessä annettava selvitys sisäilman radonpitoisuudesta. Valvontayksikön alueella on tehty radonmittaukset mm. kouluissa, joissa on maanalaisia tai osittain maan alla olevia luokka- tai työskentelytiloja.

Talousveden (STMa 1352/2015) radonpitoisuuden ollessa 300–1000 Bq/l, kunnan terveydensuojeluviranomaisen on harkittava korjaavien toimenpiteiden tarpeellisuus riskinarvioinnin perusteella. Jos radioaktiivisuuden laatuvaatimus 1000 Bq/l ei täyty, on kunnan terveydensuojeluviranomaisen viivytyksettä ilmoitettava siitä Säteilyturvakeskukselle (STUK). Tällöin STUK antaa tarvittavat määräykset säteilyaltistuksen rajoittamiseksi (SäL 154 §, 177 §, STMa 1044/2018, 25 §). Pienten talousvettä toimittavien laitosten valvonnassa (STMa 401/2001) on huomioitava, että radonin enimmäispitoisuus on laatusuositus. Tällöin valvonnasta vastaa kunnan terveydensuojeluviranomainen. Terveydensuojeluviranomainen voi tarvittaessa olla yhteydessä STUK:in, joka auttaa mm. riskinarvioinnissa.

16.9. Kansainvälisessä liikenteessä olevien alusten saniteettitodistukset

Kansainvälisen laivaliikenteen alukset tarkastetaan säännöllisesti, jotta tartuntatautien leviäminen maailmalla voidaan estää. Terveydensuojelulain muutoksessa (129/2009, 6 §) on kunnan terveydensuojelutehtäviin lisätty, että kunnan on alueellaan huolehdittava muun muassa Maailman terveysjärjestön kansainvälisen terveysäännösten (WHO 2005) 20 ja 39 artiklassa tarkoitettujen todistusten myöntämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kunnan terveydensuojeluviranomainen tarkastaa ja antaa todistukset kansainvälisessä liikenteessä olevien alusten saniteettitoimenpiteistä ja saniteettitoimenpiteistä vapauttamisesta niissä satamissa, jotka Valvira on valtuuttanut todistuksia antamaan. Tarkastuksissa tulee käyttää terveysäännösten liitteen 3 mallin mukaista tarkastuslomaketta. Liedon valvontayksikön alueella on Paraisilla satamat (Ports of Finnsementti Oy and Nordkalk Oyj), jossa vierailuille aluksille todistuksia myönnetään.

16.10. Terveydensuojeluvalvonnan valtakunnalliset painopisteet ohjelmakaudella

Ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman teemana on vaikuttava valvonta ja ydintehtävät. Teemaa edistetään toteuttamalla yhteisen valvontaohjelman tavoitteita tietoperusteisesta valvonnasta, osaamisesta ja varautumisesta. Terveydensuojelulain valtakunnallisessa valvontaohjelmassa tarkennetaan toimialakohtaiset painopisteet, joita ovat talousvesivalvonnan uudet sisällöt, osaaminen ja paikalliset tarpeet viranomaisvalvonnassa sekä valmius ja varautuminen terveydensuojelussa.

Talousvesivalvonnan uusien sisältöjen osalta valvotaan, että talousvettä toimittavat laitokset tarkistavat riskienhallintasuunnitelmansa ajoissa ja ennen valvontatutkimusohjelmien tarkistamista. Ensisijaisten tilojen omistajia kannustetaan tekemään vesilaitteistojen riskinarviointeja ja tarvittaessa tehostamaan riskienhallintatoimenpiteitä. Takaraja riskinarviointien ja -hallintatoimien valmistumiselle on 12.1.2029.

Osaaminen ja paikalliset tarpeet valvonnassa tarkoittaa, että valvontayksiköiden on syytä tunnistaa osaamistarpeensa, osaamispuutteensa ja mahdollistettava taloudellisin resurssein valvojien erikoistumista

ja lisäkouluttautumista valvonnan eri osa-alueilla. Riittävät välineet ja tutkimuskalusto ovat välttämättömiä terveydensuojelun valvonnassa. Valvontayksiköiden on tunnistettava verkostot ja keskeiset sidosryhmät sekä luotava toimintatavat muiden viranomaisten, asiantuntijoiden ja sidosryhmien kanssa.

Valvontayksiköiden on arvioitava riskejä ja sen perusteella panostettava niihin kohteisiin, joilla valvontatarve on suurin. Valvontahenkilöstön osaamisen varmistamisesta katso myös luku 5.

Valmius- ja varautumisvelvoitteen perustan luo terveydensuojelulain 8 §, jonka mukaan terveydensuojeluviranomaisen on ennakolta varauduttava elinympäristöön vaikuttaviin häiriötilanteisiin. Toiminta on suunniteltava niin, että häiriötilanteessa pystytään ehkäisemään, selvittämään ja poistamaan häiriön aiheuttamat terveyshaitat. Ohjelmakaudella valvontayksiköiden on varmistettava toimivat yhteydet kuntien ja hyvinvointialueiden kanssa häiriö- ja onnettomuustilanteisiin sekä toimintaympäristön muutoksiin varautumiseksi. Häiriötilanteisiin varautuminen on kuvattu yksikön häiriötilannesuunnitelmassa. Tältä osin kuitenkin lähitulevaisuudessa tulee todennäköisesti muutoksia, sillä ehdotuksessa uudeksi valmiuslaiksi on säädetty viranomaisten lakisäateisten tehtävien priorisoinnista häiriötilanteissa. Sen 97 §:n mukaan kunta voisi luopua muista kuin talousveden liittyvistä terveydensuojelulain mukaisista tehtävistä. Pienimuotoisissa ja lyhytkestoisissa normaaliolojen häiriötilanteissa valvovat viranomaiset voivat kuitenkin tilapäisesti kohdentaa resurssejaan eniten huomiota vaativiin riskeihin.

16.11. Terveydensuojelun säännöllinen valvonta ja valvonnan painopisteet Liedossa

Valvontayksikön ensisijaisena terveydensuojelun painopisteenä on talousveden laadunvalvonta ja varautuminen. Muihin terveydensuojelulain mukaisiin valvontakohteisiin tehdään tarkastuksia riskinarvioinnin perusteella. Suunnitelmallisia tarkastuksia tehdään vuosittain noin 120. Kohdekohtaisen riskinarvioinnin takia tarkastukset eivät kuitenkaan jakaudu aivan tasan eri vuosille (vuonna 2025 tehtiin 215 suunnitelmallista ja 30 suunnittelematonta). VAT:ista saadaan kohdekohtainen vuosisuunnitelma ja se on liitteenä (liite 4). Kansainvälisessä liikenteessä olevien alusten saniteettitodistusten vaatimia tarkastuksia tehdään vuosittain 1–10. Muilta osin valvontaa kohdistetaan uusien huoneistojen ilmoituksiin ja toimenpidepyyntöihin. Asuntojen tarkastukset perustuvat asiakaspyyntöihin, kun epäillään terveyshaittaa. Asuntojen siivottomuustarkastuksilla voidaan tehdä yhteistyötä ja yhteistarkastuksia myös sosiaalitoimen ja pelastuslaitoksen kanssa. Lisäksi annetaan lausuntoja eri viranomaistahoille. Talousvesivalvonnan uudet sisällöt ovat valtakunnallinen painopiste, joka näkyy myös Liedon yksikön valvontatyössä suunnitelmakaudella. Vesilaitoksilta edellytetään valvontatutkimusohjelmien päivityksen yhteydessä riskienhallintasuunnitelman laatimista. Suunnitelma tulee jatkossa päivittää kuuden vuoden välein. Myös valvontatutkimusohjelman päivitysväli on kuusi vuotta. Nämä asiakokonaisuudet pyritään päivittämään ja

tarkastamaan samassa aikataulussa. Tätä työtä on jo tehty Liedon alueella ja sitä jatketaan koko suunnitelmakausi.

Terveysturvallisuuden mukaisten tarkastusten yhteydessä jaetaan tietoa ja ohjeistusta ensisijaisten tilojen vesilaitteistojen riskienhallinnasta ja velvoitteesta laatia riskienhallintasuunnitelma. Säännöllisen valvonnan kohteiden tarkastuksilla mitataan veden lämpötiloja ja opastetaan riskinarvioinnissa, ellei sitä ole jo tehty. Valvontayksikössä on riittävät välineet ja tutkimuskalusto valvontatyöhön ja tarvittaessa niitä hankitaan lisää.

17. Tupakkalain valvonta

Tupakkalain valvonnassa voidaan käyttää kulloinkin vaikuttavinta ja tarkoituksenmukaisinta valvonnan muotoa. Valvonnan tarkoituksena kokonaisuudessaan on varmistaa, että tupakkalaissa tarkoitettussa toiminnassa noudatetaan lainsäädäntöä. Tupakkalain mukaisen suunnitelmallisen valvonnan kohteita ovat esimerkiksi tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikat sekä tupakointilalliset ravintolat ja ravitsemisliikkeet. Liedon valvontayksikön alueella vähittäismyyntipaikkoja 194 kpl sekä yksi tukkumyyntiä harjoittava toimija.

Tupakkalain 1.8.2025 voimaan tulleen muutoksen myötä savuttomien nikotiinituotteiden (nikotiinipussien) myynnistä tuli luvanvaraista. Nikotiinipusseja koskevat pääosin samankaltaiset säädökset kuin tupakkatuotteita. Myös nikotiinipussien pakkauksiin vaaditaan terveysturvallisuuskäytännöt ja pakkausten ulkoasu tulee olla yhdenmukainen. Nikotiinipitoisuus- ja annosyksiköiden kokorajat, makujen rajaaminen minttuun ja mentoliin sekä vähittäismyyntipakkausten pakolliset merkinnät astuivat voimaan 1.2.2026.

Vähittäismyyntipakkausten ja tuotteiden on oltava yhdenmukaisia eikä tiettyjä kiellettyjä merkintöjä saa esittää 1.8.2026 alkaen. Nikotiinipussien myyntiä valvotaan tupakan vähittäismyyntipaikkoihin tehtävien valvontasuunnitelman mukaisten tarkastusten yhteydessä. Tarkastuksilla kiinnitetään huomiota muun muassa ikäraja- ja valvontaan ja pakkausten pakollisiin merkintöihin.

17.1. Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntilupa

Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyynti on luvanvaraista ja tukkumyynti ilmoituksenvaraista toimintaa. Luvan myöntää kunta. Lupahakemukset saapuvat ja ne käsitellään valtakunnallisessa Turre-myyntiluparekisterissä. Lupapäätös kirjoitetaan Vatissa ja tallennetaan paperiarkistoon.

17.2. Kunnan määräämä tupakointikielto asuntoyhtiöön

Asuntoyhteisöillä (rakennuksen omistajalla) on oikeus hakea kunnalta tupakointikieltoa myös asukkaiden hallinnassa oleviin tiloihin. Yksittäisillä asukkailla ei ole oikeutta tehdä tupakointikieltoa koskevia hakemuksia asuntoyhteisön omistamaan ja muiden asukkaiden hallitsemiin tiloihin. Heillä on kuitenkin oikeuksia ja mahdollisuuksia tehdä aloitteita, joiden käsittelyn jälkeen tällaisen hakemuksen tekemisestä voidaan päättää. Kunnan on määrättävä tupakointikielto hakemuksessa tarkoitettuihin tiloihin, jos tiloista voi niiden rakenteiden tai muiden olosuhteiden vuoksi muutoin kuin poikkeuksellisesti kulkeutua tupakansavua toiselle parvekkeelle, toiseen huoneistoon kuuluvan ulkotilan oleskelualueelle tai toisen huoneiston sisätiloihin. Kieltoa määrättäessä ei näin ollen huomioida savun satunnaista kulkeutumista ko. tiloihin. Tupakointikielto saadaan määrätä asuinhuoneiston asuintilaan vain, jos savun kulkeutumista ei ole mahdollista rakenteiden korjaamisella tai muuttamisella kohtuudella ehkäistä ja asuintilan haltijalle on ennen kieltoa varattu mahdollisuus ehkäistä savun kulkeutuminen omilla toimenpiteillään. Koska asuinhuoneistojen välistä savuhaittaa voidaan yleensä hallita yksinkertaisilla ilmastoinnin säädöillä ja korjauksilla, asuntoyhteisön on käytännössä aina selvitettävä jo ennen hakemuksen tekemistä, voidaanko savun kulkeutuminen kohtuukustannuksin estää. Asuinhuoneiston asuintilaa koskeva tupakointikielto ei koske sähkösavukkeen käyttämistä. Parvekkeilla ja huoneiston käytössä olevien ulkotilojen osalta ei edellytetä ennen kiellon määräämistä, että savun kulkeutumista on yritetty ehkäistä rakenteiden korjaamisella tai muuttamisella ja että tilan tai alueen haltijalle on varattu mahdollisuus ehkäistä savun kulkeutuminen omilla toimenpiteillään. Jos asuntoyhteisö ei hae tupakointikieltoa, vaikka edellytykset kiellon määräämiselle ovat olemassa, tupakansavusta kärsivien asukkaiden käytettävänä on terveydensuojelulain mukainen menettely. Tällöin asuntoyhteisö voi joutua korjaamaan talon rakenteita tai tupakointikielto voidaan mahdollisesti perusteellisempien tutkimusten jälkeen määrätä viranomaispäätöksellä. Liedossa tupakointikiellon asuntoyhtiöön määrää ympäristöterveyslautakunta.

17.3. Tupakkalain mukainen tarkastus ja sen sisältö

Tupakkalain mukaisen tarkastuksen tavoitteena on selvittää, ovatko tarkastuksen kohteen tilat ja toiminta tupakkalaissa asetettujen vaatimusten mukaisia ja noudatetaanko tupakointikieltoja. Tarvittaessa annetaan ohjeita, toimenpidekehotuksia ja määräyksiä, jotta lain edellytykset toteutuvat. Tarkastukseen liittyy tavallisesti aistinvaraista tarkastelua ja arviointia sekä mahdollisesti mittauksia ja näytteenottoa jatkotutkimuksia varten. Tarkastuslomakepohjat löytyvät Vatista ja ohjeineen LVVn ympäristöterveydenhuollon ekstranetistä (tupakkaekstranetin asiakirjamallit). Lomakkeet ovat myös VATI:ssa tarkastuslomakepohjina. Joissakin terveydensuojelulain mukaisissa tarkastuskohteissa, kuten päiväkodeissa ja oppilaitoksissa, on terveydensuojelulain mukaisen tarkastuksen yhteydessä usein perustelua tehdä

havaintoja tupakkalain noudattamisesta. Mikäli tarkastuksella havaitaan puutteita tupakkalain noudattamisessa, tehdään tarkastuskohteeseen tupakkalain mukainen tarkastus. Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntiä valvotaan valvontayksikössä vähittäismyyntipaikoissa elintarvikevalvonnan säännöllisten tarkastuskäyntien ja muiden terveystarkastusten yhteydessä sekä asiakasvalitusten perusteella.

Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntipaikassa tarkastettavia asioita ovat tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden myynti ja tupakkatuotteiden myyntilupaan liittyvät asiat, oma-valvonta, tupakkatuotteiden ja niiden tavaramerkkien esilläpito sekä tupakan, tupakkatuotteiden, tupakan vastikkeiden, tupakointivälineiden ja tupakkajäljitelmien mahdollinen mainonta. Tarkastettaviin asioihin kuuluu myös, että vähittäismyyntipakkaukset ovat säännösten mukaisia.

Tupakkalain mukaisella tarkastuskäynnillä käytetään ensisijaisesti aistihavaintoihin perustuvaa arviointia. Savua on ilmassa, jos savua on nähtävissä, haistettavissa tai tunnettavissa. Aistinvarainen havainnointi riittää yleensä savuttomuuden arvioinnin perusteeksi viranomaistarkastuksessa. Mikäli havainnointi aistein ei ole mahdollista, tupakansavun kulkeutumista voidaan selvittää esimerkiksi merkkisavututkimuksella.

17.4. Tupakkavalvonnan valtakunnalliset painopisteet ohjelmakaudella

Tupakkalain valvontaohjelmakaudella 2025–2028 painopisteiden valinnassa on huomioitu ympäristöterveydenhuollon yhteisen valvontaohjelman teema vaikuttava valvonta ja ydintehtävät.

Painopisteet ovat seuraavat:

- savuttomat nikotiinituotteet tuotevalvonnan näkökulmasta
- laittoman kaupan ehkäisy ja jäljitettävyyttä koskevan tiedon hyödyntäminen valvonnassa
- etämyynti
- markkinointi
- ehkäisevä päihdetyö.

17.5. Suunnitelmallinen tupakkavalvonta ja painopisteet Liedossa

Vähittäismyyntipaikkoihin ja tupakointilallisiin ravintoloihin tehdään tarkastuksia kohdekohtaisen riskinarvioinnin perusteella. Tupakkavalvonnan kohdekohtainen vuosisuunnitelma on liitteenä (liite 3). Myynnin valvonnassa kiinnitetään vähittäismyyntipakkausten osalta erityistä huomioita siihen, että kaikissa tupakkatuotteissa on tupakkalain edellyttämä turvaominaisuusmerkintä sekä jäljitettävyyden mahdollistava yksilöllinen tunniste. Liedossa tarkastuksilla tarkastetaan pistokoeluonteisesti muutamien tuotteiden osalta, että jäljitettävyyttä koskevat tiedot ovat oikeellisia niin tupakkatuotteen kuin toimijan tietojen osalta. Lisäksi

tarkastetaan, että toimitusketjussa mukana olevat toimijat ovat huolehtineet jäljitettävyyjärjestelmää koskevista kirjaamisvelvoitteistaan. Valtakunnallisen jäljitettävyyjärjestelmän käyttöönotossa on ollut ongelmia, jotka estävät kirjausten näkymisen jäljitettävyyjärjestelmässä. Tämän vuoksi valvonnassa jäljitettävyyden tarkastaminen tehdään aluksi ensisijaisesti vähittäismyyntipakkausten merkintöjen perusteella ja myöhemmin, jäljitettävyyjärjestelmän kirjausongelman korjaantuessa, aloitetaan jäljitettävyyden tarkastaminen jäljitettävyyden toissijaisesta tietovarastosta mobiilisovelluksen kautta. Valvotaan etämyyntikiellon noudattamista. Tupakkalaissa säädettyjä tuotteita koskee ehdoton markkinointikielto. Tarkastuksilla puututaan tuotteiden markkinointiin.

Etämyynnin ja markkinoinnin kiellot ovat myös yksi suunnitelmakauden painopisteistä. Tupakkatuotteiden, sähkösavukkeiden, nikotiininesteiden, savuttomien nikotiinituotteiden ja poltettavaksi tarkoitettujen kasviperäisten tuotteiden valtion rajat ylittävä etämyynti on kielletty. Myöskään Suomeen sijoittautunut elinkeinonharjoittaja ei saa myydä tai muutoin luovuttaa mainittuja tuotteita kuluttajalle ns. etäviestintä käyttäen. Etämyynnin kiello laajentui tupakkalain muutoksen myötä koskemaan myös savuttomia nikotiinituotteita. Käytännössä etämyyntikielto merkitsee puuttumista etämyyntikiellon piirissä olevien tuotteiden myyntiin internetin välityksellä, koska etämyynnissä myyjä ei pysty valvomaan jatkuvasti ostotilannetta. Etämyyntikiellon vuoksi toimijat, jotka ovat myyneet esimerkiksi nikotiinipusseja internetissä, joutuvat muuttamaan toimintaansa tai lopettamaan sen. Fyysisten tarkastuskäyntien rinnalle otetaan käytännössä entistä enemmän käyttöön mm. mahdollisten verkkokauppojen kartoittamista sekä ohjausta ja neuvontaa. Etämyyntikiellon rikkominen on peruste vähittäismyyntiluvan peruuttamiselle.

Tupakkalaissa säädettyjä tuotteita koskee ehdoton markkinointikielto. Markkinointikiellon valvontaan tuo haastetta markkinoinnin monet kanavat ja erilaiset toteutustavat. Markkinointia tehdään enenemässä määrin sähköisessä toimintaympäristössä ja esimerkiksi sosiaalisessa mediassa. Tupakkalain alaisten tuotteiden erikoisliikkeiden määrän arvioitiin lisääntyvän, kun etämyyntikielto laajeni savuttomiin nikotiinituotteisiin lakimuutoksen myötä, mutta tämän suuntaista kehitystä ei ole ollut Liedon alueella.

Vähittäismyyntipakkausten ja tuotteiden ulkoasun yhdenmukaistamisen osalta tarkastetaan, että myynnissä ei ole lainsäädännön vastaisia savuttomia nikotiinituotteita yhdenmukaistamiselle annetun siirtymäajan 1.2.2026 jälkeen. Vähittäismyyntipaikkoihin tehtävillä tarkastuksilla kiinnitetään jo rutiininomaisesti huomiota markkinointikiellon noudattamiseen. Valvonnan painopisteen myötä valvontaa suunnataan myös myyntipaikkojen mahdollisille verkkosivustoille ja sosiaalisen median tileille. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa.

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015, jäljempänä EPT-laki) ohjaa päihdehaittojen vähentämiseksi tehtävää työtä, joka kattaa mm. tupakkatuotteiden käytön vähentämisen. Valvontayksikön terveystarkastaja ei ole mukana Varsinais-Suomen ehkäisevän päihdetyön Pakka-työryhmässä (terveydensuojeluviranomaisen edustaja ryhmässä on Raision valvontayksiköstä). Terveysvalvonta tekee yhteistyötä kuntien ehkäisevän päihdetyön yhteyshenkilöiden kanssa.

18. Lääkelain mukaiset nikotiinivalmisteiden myyntiluvat ja valvonta

Lääkelaki (395/1987) 54 a § sallii nikotiinivalmisteiden myynnin tupakkaa myyvissä vähittäiskaupoissa, kioskeissa ja huoltoasemilla sekä ravitsemisliikkeissä myyntipaikan sijaintikunnan myöntämän vähittäismyyntiluvan perusteella. Nikotiinivalmisteita saa myydä ainoastaan 18 vuotta täyttäneille. Myyjän on voitava valvoa ostotilannetta. Myynti automaattisista myyntilaitteista on kielletty. Kunnan terveydensuojeluviranomainen myöntää luvat nikotiinivalmisteiden myyntiin ja valvoo alueella lain noudattamista. Nikotiinivalmisteen vähittäismyyntiin luvan saaneen on ilmoitettava lupahakemuksessa ilmoitettujen tietojen muutoksesta ja myynnin lopettamisesta kunnalle. Kunnan on ilmoitettava luvan myöntämisestä ja myynnin lopettamisesta Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle. Liedon valvontayksikön alueella on 114 nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntipaikkaa. Niihin tehdään tarkastuksia lähinnä muiden tarkastusten yhteydessä tarvittaessa ja toiminnanharjoittajan vaihdoksen yhteydessä.

19. Valvonnan toteutumisen arviointi ja raportointi

Kunnan tulee seurata laatimansa valvontasuunnitelman toteutumista. Liedon valvontayksikössä tarkastusten toteumaa seurataan ympäristöterveyslautakunnassa kuukausiraporttien yhteydessä sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen käsittelyn yhteydessä. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointia hyödynnetään ympäristöterveydenhuollon valvonnan kehittämisessä, valvonnan toimivuuden varmistamisessa ja uusien suunnitelmien laadinnassa. Tuloksista raportoidaan lisäksi kerran vuodessa keskusvirastojen ohjeistuksen mukaisesti.

20. Liitteet

LIITE 1: Terveydensuojelun paikallinen riskinarviointi

LIITE 2: Elintarvikevalvonnan kohdekohtainen tarkastussuunnitelma 2026

LIITE 3: Terveydensuojelulain mukaisten kohteiden tarkastussuunnitelma 2026

LIITE 4: Tupakkavalvonnan tarkastussuunnitelma 2026

LIITE 5: Kuntien toimipisteet, jonne toimitetaan näytepullot talousvesinäytteenottoa varten

Liite 1: Suunnitelmallisen säännöllisen valvonnan riskinarvioinnin perusteella määritetyt tarkastustiheydet kohdetyypeittäin Liedon ympäristöterveydenhuollon terveydensuojeluvalvonnassa

Liedon ympäristöterveyslautakunnan riskinarvioinnin linjaukset

Ympäristöterveyslautakunnan linjaukset tarkastustiheyteen esitetään seuraavassa.

Mikäli puutteita havaitaan (C/D), annetaan korjauskehotus ja uusintatarkastus tehdään 6 kuukauden sisällä.

Riskiluokka 1 = matalan riskin kohde

Valvonnassa ei ole havaittu olennaisia puutteita ja arvosanat ovat enimmäkseen A, voi olla myös B-arvosanoja, edellyttäen, että ne eivät ole luonteeltaan olennaista puutteita tai niitä ei ole montaa.

Riskiluokka 2 = korkean riskin kohde

Kohteessa on kohonnut riski, valvonnassa on havaittu olennaisia puutteita, C- tai D-arvosanoja tai useita B-arvosanoja, jotka eivät ole vähäisiä puutteita.

Tarkastetaan ilmoituksen jälkeen, ensisijaisesti tarkastuskäynnillä 6 kk sisällä rekisteröinnistä.

Kaikissa kohteissa, mikäli terveysturvallisuus vaarantuu tai havaitaan lainsäädännön vastaisuus, arvosana C/D, annetaan korjauskehotus ja uusintatarkastus tehdään 6 kuukauden sisällä.

Taulukko 3.1. 1) Majoitustoimintaan tarkoitettu tila

TsL toimipaikka tai toiminto	Vatin toimintatypit	Riskiluokka	Tarkastustiheys
Hotelli, hostelli (retkeilymaja, retkeilyhotelli, kesähotelli ja muut vastaavat), huoneistohotelli, motelli ja matkustajakoti	Hotelli, hostelli, retkeilymaja, retkeilyhotelli, kesähotelli, huoneistohotelli, matkustajakoti/ motelli, täysihoitola	1 2	0–0,2 0,25
Lomakeskuksen ja leirintäalueen majoitushuoneisto	Lomakeskusten ja leirintäalueiden mökit	1 2	0–0,2 0,25
Majoituskasarmi	Kasarmit	1 2	0,2 0,25
Majoittumiseen tarjottu kalustettu huoneisto, loma-asunto tai tila (aamiaismajoitus siihen tarkoitetuissa	Aamiaismajoitus sekä majoitus maatilamatkailun yhteydessä; Asuntolat, yömajat, pakolaisten vastaanottokeskukset	1 2	0 Vastaanottokeskukset 0,2 0,25

tiloissa sekä asuntola, yömaja, vastaanottokeskus sekä muut vastaavat)	Muu loma-asuntojen ammattimainen tarjoaminen Muu majoitustoiminta		
--	---	--	--

Taulukko 4.1. 2) Yleisölle avoin kuntosali, liikuntatila, sauna, kylpylä, uimahalli, maauimala ja uimaranta

TsL toimipaikka tai toiminto	Vatin toimintatyytit	Riskiluokka	Tarkastustiheys
Urheiluhalli tai jäähalli	Yleinen liikuntatila	1 2	0 ja tarvittaessa 0,2 Vatin tietojen päivitys
Yleisölle avoin kuntosali tai liikuntatila, jossa on enemmän kuin yksi liikuntatila	Yleinen liikuntatila	1 2	0 ja tarvittaessa 0,2 Vatin tietojen päivitys
Yleisölle avoin liikuntatila, jossa on korkeintaan yksi liikuntasali	Yleinen liikuntatila	1 2	0 ja tarvittaessa 0,2 Vatin tietojen päivitys
Yleisölle avoin sauna (pääasiallinen käyttötarkoitus)	Saunat	1 2	0–0,2 0,33
Kylpylä, uimahalli, maauimala sekä uimaveden laadun hallinnasta ja direktiivin 76/160/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/7/EY mukainen yleisölle avoin uimaranta (ns. EU-uimaranta)	Yleiset uimarannat (EU-uimarannat), huomattava määrä uimareita päivässä	1 2	0,5 1
	Yleiset altaat (kylpylä, uimahalli ja maauimala)	1 2	0,5 1
Muu yleisölle avoin uimaranta	Pienet yleiset uimarannat	1 2	0,33 1

Taulukko 5.1. 3) Päiväkoti ja lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvän toiminnan järjestämisaika sekä esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukiokoulutusta, korkeakoulutusta, taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos tai sen opetuksen järjestämisaika

TsL toimipaikka tai toiminto	Vatin toimintatyytit	Riskiluokka	Tarkastustiheys
Päiväkoti	Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti, leikkitoiminta ja muu päivätoiminta	1 2	0,2 0,33
Ryhmäperhepäiväkoti siihen varatussa tilassa	Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti, leikkitoiminta ja muu päivätoiminta	1 2	0,2 0,33
Lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvä toiminnan järjestämisaika	Lasten ja nuorten kohteet: kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot, lasten sisäleikkipuistot 1)	1 2	0–0,2 0,25
Esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukio-opetusta ja korkeakoulutusta järjestävä oppilaitos	Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, korkeakoulu, muu aikuiskoulutus ja muut koulut ja oppilaitokset	1 2	0,2 0,33
Taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos	Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, korkeakoulu, muu aikuiskoulutus ja muut koulut ja oppilaitokset	1 2	0,2 0,33
Opetuksen järjestämisaika	Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, korkeakoulu, muu aikuiskoulutus ja muut koulut ja oppilaitokset	1 2	0,2 0,33

1) Lasten sisäleikkipuistot ovat 2022 voimaan tulleen lakimuutoksen myötä liikuntatiloja ja ne kirjataan Vatiin toimintatyyppille yleinen liikuntatila.

Taulukko 6.1. 4) Jatkuvaa hoitoa antava sosiaalihuollon toimintayksikkö

TsL toimipaikka tai toiminto	Vatin toimintatyytit	Riskiluokka	Tarkastustiheys
Tehostetun palveluasumisen yksikkö tai laitoshoidon antava sosiaalihuollon yksikkö	Vanhainkoti (laitoshuolto), vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen) Kehitysvammalaitos, muu kehitysvammaisten yksikkö (tehostettu palveluasuminen), Muut yksiköt (mielenterveys- ja päihdekuntoutajat; tehostettu palveluasuminen), Muut yksiköt	1 2	0,2 0,33
Lastensuojelulaitos	Lastenkodit, koulukodit ja nuorisokodit, ammatilliset perhekodit, muut lastensuojeluyksiköt,	1 2	0,2 0,33
Ensi- ja turvakoti	Ensi- ja turvakodit, perhekuntoutusyksiköt	1 2	0,2 0,33

Taulukko 7.1. 5) Solariumpalvelu, ihoa rikkova toiminta ja erityistä hygieniaa edellyttävä kauneushoitola

TsL toimipaikka tai toiminto	Vatin toimintatyytit	Riskiluokka	Tarkastustiheys
Solariumpalvelu	Solarium	1 2	0,2 0,33
Ihoa rikkova toiminta, erityistä hygieniaa edellyttävä kauneushoitola	Kosmetologiset huoneistot ja laitokset, tatuointi ja lävistys, muu ihon käsittely tai hoito	1 2	0,2 0,25

Kosmetologinen hoitola, jossa ei ihoa lävistävää toimintaa	Kosmetologiset huoneistot ja laitokset, muu ihon käsittely tai hoito	1	0 tarvittaessa
--	--	---	----------------

Taulukko 8.1. 6) Talousvettä toimittava laitos ja tukkuvesilaitos

TsL toimipaikka tai toiminto	Vatin toimintatypit	Riskiluokka	Tarkastustiheys
18 §:n ja 18 a §:n mukainen talousvettä toimittava laitos	Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (1352/2015)	1	0,5 – 1 omaa tuotantoa 0,33 - 0,5 vain jakelua
		2	1 - 2 omaa tuotantoa 0,5 - 1 vain jakelua
Tukkuvesilaitos	Tukkuvesilaitos	1	0,5
		2	1
	Tukkuvesilaitos 401/2001	1	0,25–0,33
		2	0,5–1
18 §:n ja 18 a §:n mukainen talousvettä toimittava laitos, joka toimittaa käytettäväksi vähemmän kuin 10 kuutiometriä päivässä ja alle 50 henkilön tarpeisiin	Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (401/2001)	1	0,25–0,33 omaa tuotantoa 0,2 vain jakelua
		2	0,5–1 omaa tuotantoa 0,5 vain jakelua

TARKASTUSTIHEYDET	
0	Ei säännöllisiä tarkastuksia
0,2	Tarkastus kerran viidessä vuodessa
0,25	Tarkastus kerran neljässä vuodessa
0,33	Tarkastus kerran kolmessa vuodessa
0,5	Tarkastus joka toinen vuosi
1	Tarkastus kerran vuodessa

Liite 2. Elintarvikevalvonnan kohdekohtainen tarkastussuunnitelma 2026

Tarkastukset toimintatyypeittäin 402 kpl

Toimintatyyppi	Toimipaikka	Postitoimi- paikka	Kunna n tarkas- tus- tiheys	Edellinen tarkastus	tar- kas- tukset kpl 2026
Elintarvikekontaktimateriaalien valmistus tai jatkojalostus	Rydeback	HOUTSKARI	-	-	1
Elintarvikkeiden kuljetus jäähdytettynä	Hemmon Kuljetus Oy, terminaali	LIETO	-	-	1
Elintarvikkeiden kuljetus jäähdytettynä	MK Trans & Logistics Oy, Turun terminaali	LITTOINEN	-	-	1
Elintarvikkeiden kuljetus jäähdytettynä	Yassmen Sham Tmi	-	0,5	4.11.2024	1
Elintarvikkeiden kuljetus lämpimänä	Posti Kuljetus Oy, Liedon logistiikkakeskus	LIETO	-	-	1
Elintarvikkeiden maahantuonti	Naapurin Maalaiskana Oy	LIETO AS	-	3.3.2025	1
Elintarvikkeiden maahantuonti	Ålandsmejeriet	LIETO	0,33	19.4.2023	1
Elintarvikkeiden pakkaaminen	Houtskärs fårfarm / Houtskarinn lammasstilla	MOSSALA	-	7.10.2025	1
Elintarvikkeiden pakkaaminen	Pakkauspalvelu Irpack Oy	PIISPANRISTI	1	28.2.2025	2
Elintarvikkeiden tukkumyynti	DAVA Foods Finland	PIISPANRISTI	-	-	1
Elintarvikkeiden tukkumyynti	Euro-East Oy varasto, toimisto, verkkokauppa	KAARINA	-	8.10.2024	1
Elintarvikkeiden tukkumyynti	Makeis-Timppa	LITTOINEN	0,2	26.11.2021	1
Elintarvikkeiden tukkumyynti	Naapurin Maalaiskana Oy	LIETO AS	1	3.3.2025	1
Elintarvikkeiden tukkumyynti	Ålandsmejeriet	LIETO	0,33	19.4.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Aito Natura	LIETO AS	-	28.6.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Ala-Lemun kartano, kioski	PIISPANRISTI	-	26.9.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Alanteen tila, myyntipiste K-Supermarket Reimari Parainen	PARAINEN	0,33	27.6.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Apoteket i Dalksbruk - Taalintehtaan apteekki	TAALINTEHDA S	0,35	17.3.2023	1

Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Auran apteekki	AURA	0,2	-	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Bodön Vierasvenesatama	NAUVO	-	12.7.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Carte Diem Ruokarekka	-	-	-	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Fizza Kaarina 1, pizza-automaatti	KAARINA	-	2.8.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Glasshållplatsen	MOSSALA	0,33	10.8.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Hanhialan tila	PREITILÄ	-	13.12.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Heikki Eskelinen T:mi Sattmark	PARAINEN	0,5	17.7.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Houtskärs fårfarm / Houtskarin lammastila	MOSSALA	0,33	28.11.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Hunajayhtymä Oy, tapahtumamyynti	-	-	-	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Huskon Savukalatukku	LIETO	-	11.1.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Isontuvan Jäätelö Oy, kioskivaunu	-	-	6.7.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Jarmos shop	NORRSKATA	0,35	27.7.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	JK Alho	LIETO	-	14.4.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Jordkällaren	PARAINEN	1	28.8.2025	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Jordkällarens mobila försäljning	-	-	-	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Jounin Marja Kaarina	KAARINA	-	18.8.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Jula Kaarina	KAARINA	-	22.11.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Järvenkylä - myyntitoiminta (liikkuva)	-	-	19.6.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Citymarket Loimaa	LOIMAA	-	19.11.2025	2
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Citymarket Turku Ravattula	LITTOINEN	-	-	2
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Lähikauppa Parainen	PARAINEN	0,5	29.5.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Market Aurantori	AURA	0,5	11.3.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Market Ilmarinen	ILMARINEN	0,33	10.3.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Market Kiva	DRAGSFJÄRD	-	21.8.2024	1

Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Market Kompis	TAALINTEHDAS	-	27.11.2025	5
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-market Korintti	LOIMAA	0,35	8.8.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Market Korpo Handel	KORPPOO	0,5	11.10.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Market Kyrö	KYRÖ	-	21.10.2025	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Market Loukinainen	VANHALINNA	0,33	10.3.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Market Mellilä	MELLILÄ	-	1.3.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Market Oripää	ORIPÄÄ	0,5	21.8.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Market Pontela	PIIKKIÖ	0,5	13.11.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-market Turuntie	LOIMAA	0,35	20.7.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Supermarket Katariina	KAARINA	1	2.12.2025	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Supermarket Kompass	KEMIÖ	1	13.3.2025	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Supermarket Paimio	PAIMIO	-	-	2
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	K-Supermarket Reimari	PARAINEN	-	4.11.2025	3
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Kalakauppa Fiskbutik Fiskis	PARAINEN	0,5	24.5.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Kangsushi & wok Katariina	KAARINA	-	28.11.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Karjataidon tila	PAATTINEN	0,35	12.9.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Keskylän tila	KIRJALA	-	27.6.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Kirjais bybutik	LILLANDET	0,5	14.8.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	KITTUIS Camping & The Happy Camper Café	HOUTSKARI	-	4.6.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Kuivuri Sali, Liikkuva myyntipiste	NIINIJOKI	0,33	10.11.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Lidl Kaarina Krossi	KAARINA	0,5	31.5.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Lidl Lieto	LIETO	0,5	20.11.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Lidl Loimaa	LOIMAA	0,5	18.12.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Lidl Paimio	PAIMIO	0,5	28.8.2024	1

Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Lindroosin Puutarha Oy:n myymälä	PIIKKIÖ	-	20.1.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Loimaan Puoti	LOIMAA	1	19.11.2025	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	M-Market Houtskär	HOUTSKARI	0,5	12.9.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	M-Yrtti Elintarvikehuone	KEMIÖ	0,33	-	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Myllykosken Tila, marjanmyynti Krossin kauppakeskus	KAARINA	-	29.8.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Norrgrannas Bruksgård	NÖTÖ	-	-	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Näre Cosmetics	KYRÖ	-	-	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Oy Uprising, liikkuva	-	-	-	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Paavuoren Tilan myyntipaikka Lieto	LIETO	0,33	14.6.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Paimion apteekki	PAIMIO	0,2	24.8.2021	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Paraisten torin jäätelökioski	PARAINEN	0,5	24.7.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Piikkiön apteekki	PIIKKIÖ	0,2	11.8.2021	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Prisma liikekeskus, Loimaa	LOIMAA	1	21.3.2025	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Puulo Kaarina	PIISPANRISTI	0,35	30.10.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Puulo Lieto	LIETO	-	12.4.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	R-kioski Kaarina	KAARINA	-	26.1.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	R-kioski Paimio	PAIMIO	0,5	25.2.2025	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	R-Kioski Parainen	PARAINEN	0,35	23.11.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Rusta Kaarina	KAARINA	0,35	22.11.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Rusta Parainen	PARAINEN	0,2	25.1.2021	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	S-Market Auranlaakso	LITTOINEN	-	10.12.2025	2
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	S-Market Kaarina	KAARINA	1	14.1.2025	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	S-Market Lieto	LIETO	1	16.9.2025	1

Elintarvikkeiden vähittäismyynti	S-Market Paimio	PAIMIO	1	9.12.2025	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	S-market Parainen	PARAINEN	1	14.3.2025	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Saksan tila	PIIKKIÖ	-	2.12.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Sale Alastaro	ALASTARO	0,5	20.8.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Sale Dalsbruk Taalintehtas	TAALINTEHDA S	0,35	7.6.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Sale Kyröntie	KYRÖ	-	13.8.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Sale Tennby	PARAINEN	0,5	11.4.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Sale Yläne	YLÄNE	-	28.8.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Salmensuun tila, Hereford Lihapuoti	SAUVO	-	16.8.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Sprinkly Rice Sushi-Bar K- Supermarket Reimari	PARAINEN	-	13.9.2024	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Tokmanni Loimaa	LOIMAA	0,33	17.3.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Tokmanni Aura	AURA	0,35	17.3.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Tokmanni Paimio	PAIMIO	-	17.1.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Torimyynti Lehtinen	-	-	15.6.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Vegekauppa	KAARINA	-	2.8.2023	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Vestlax MELLANGÅRD	VESTLAX	0,2	21.7.2021	1
Elintarvikkeiden vähittäismyynti	Västeräng	LILLANDET	0,35	29.9.2023	1
Eläinperäisten elintarvikkeiden varastointi	Suomen Viljava Oy	LOIMAA	1	16.9.2025	7
Grilli- tai pikaruokatoiminta	Bar & Grill Suntti	PARAINEN	0,5	29.5.2024	1
Grilli- tai pikaruokatoiminta	Burger King Paimio	PAIMIO	-	-	4
Grilli- tai pikaruokatoiminta	Carte Diem Ruokarekka	-	-	-	1
Grilli- tai pikaruokatoiminta	Food Trucking Company	-	-	14.7.2023	1
Grilli- tai pikaruokatoiminta	Hesburger Kaarina Laarikatu	KAARINA	1	2.12.2025	7
Grilli- tai pikaruokatoiminta	Hesburger Parainen Drive- in	PARAINEN	-	21.5.2025	5
Grilli- tai pikaruokatoiminta	Hot Dog Studio	-	-	-	1
Grilli- tai pikaruokatoiminta	Jerry's Grill	NAUVO	-	18.7.2024	1

Grilli- tai pikaruokatoiminta	Laituri Grilli	TAALINTEHDAS	0,33	-	1
Grilli- tai pikaruokatoiminta	Liikkuva elintarvikehuoneisto, Three times Forty Oy	-	-	28.6.2024	1
Grilli- tai pikaruokatoiminta	McDonald's Kaarina	KAARINA	-	-	2
Grilli- tai pikaruokatoiminta	Oy Uprising, liikkuva	-	-	-	1
Grilli- tai pikaruokatoiminta	Ravintola Jams	LIETO	0,33	7.6.2023	1
Grilli- tai pikaruokatoiminta	Sauvon Grilli ja Elintarvikekioski	SAUVO	-	28.8.2024	1
Itujen tuotanto	Lounasitu	LIETO AS	-	13.5.2025	1
Jauhelihan valmistus	Dynameat Oy	YLÄNE	2	2.9.2025	2
Jauhelihan valmistus	Naapurin Maalaiskana Oy	LIETO AS	2	26.1.2026	2
Jauhelihan valmistus	Suomen Laatuliha Oy	LITTOINEN	3	29.1.2026	4
Jauhelihan valmistus	Turun Eines Oy/ Palvimestarit	ALASTARO	2	4.7.2025	2
Juuston valmistus	Freskfoods Oy	LITTOINEN	-	24.9.2025	2
Jäätelön valmistus	Freskfoods Oy	LITTOINEN	-	24.9.2025	2
Jäätelön valmistus	Isontuvan jäätelö Oy	KARINAINEN	1	6.5.2025	1
Jäätelön valmistus	Suomisen Maito Oy	AURA	4	25.11.2025	4
Kahvilatoiminta	Bistro Marita	ROSALA	-	-	1
Kahvilatoiminta	Bottega Nagu	NAUVO	0,35	4.7.2023	1
Kahvilatoiminta	Cafe Kompass	KEMIÖ	-	15.12.2023	1
Kahvilatoiminta	Centris Äventyrsgolf	PARAINEN	-	25.7.2023	1
Kahvilatoiminta	Honkapirtin Pihan kesäkahvila	KOSKI TL	-	-	1
Kahvilatoiminta	Isontuvan jäätelö Oy	KARINAINEN	0,33	16.6.2023	1
Kahvilatoiminta	Jazz Café AXO	PARAINEN	1	4.11.2025	1
Kahvilatoiminta	Jurmo Kaffela & Minibageri	PÄRNÄINEN	0,33	14.8.2023	1
Kahvilatoiminta	Kahvila Lilla Majatalo	KAARINA	0,33	1.3.2023	1
Kahvilatoiminta	Kirjais bybutik	LILLANDET	-	14.8.2024	1
Kahvilatoiminta	KITTUIS Camping & The Happy Camper Café	HOUTSKARI	-	4.6.2024	1
Kahvilatoiminta	Leipomo Krossi Oy	KAARINA	0,35	1.6.2023	1
Kahvilatoiminta	Loimaan Cafe Vihannonkulma	LOIMAA	0,5	6.11.2024	1
Kahvilatoiminta	Lounaskahvila Ansku	PAIMIO	-	4.5.2023	1
Kahvilatoiminta	Pukkilan lounaskahvila	PIIKKIÖ	0,35	6.6.2023	1
Kahvilatoiminta	Rousal Brygghus Tap Room & Smoke House	ROSALA	0,33	27.7.2023	1
Kahvilatoiminta	Räpylä	TAALINTEHDAS	0,25	11.8.2022	1

Kahvilatoiminta	Själö / VisitSeili	NAUVO	-	-	1
Kahvilatoiminta	Strandhugget	TAALINTEHDAS	0,35	13.9.2023	1
Kahvilatoiminta	Villa Järvelä	LITTOINEN	0,35	16.8.2023	1
Kahvilatoiminta	Västeräng	LILLANDET	-	29.9.2023	1
Kalajalosteiden valmistus	Ab Salmonfarm Oy, Kasnäs Lax (1 tarkastus) Fiskförädlingsanläggning	KASNÄS	4	22.1.2026	4
Kalajalosteiden valmistus	Huskon Savukalatukku	LIETO	3	3.12.2025	3
Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	Alitalon puutarhan mehuasema	PAIMIO	-	23.9.2025	1
Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	ALITALON VIHANNES OY	PAIMIO	-	23.9.2025	3
Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	Finnsöy Oy	KAARINA	1	24.11.2025	1
Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	Kohon perunakuorimo	VIRTAA	0,33	18.8.2023	1
Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	Pakurlan Tila	PAIMIO	0,5	4.11.2024	1
Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	Västeräng	LILLANDET	0,33	29.9.2023	1
Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	Wattkast äppel	KORPPOO	-	11.10.2024	1
Leikkaamo	Auran Palvituote Oy	AURA	3	30.9.2025	3
Leikkaamo	Dynameat Oy	YLÄNE	2	2.9.2025	2
Leikkaamo	Naapurin Maalaiskana Oy	LIETO AS	-	26.1.2026	8
Leikkaamo	Suomen LaatuLiha Oy	LITTOINEN	3	29.1.2026	4
Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	Bagar Bengt	KORPPOO	0,33	16.10.2023	1
Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	Berghamns Bodan	NAUVO	0,33	-	1
Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	Fazer myymäläleipomo CM Ravattula	LITTOINEN	0,5	6.8.2024	1
Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	Jurmo Kaffela & Minibageri	PÄRNÄINEN	0,33	14.8.2023	1

Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	Kankaan Hapankorput Oy	UUSIKARTANO	0,35	24.4.2023	1
Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	Kimito Kvarn	KEMIÖ	0,35	-	1
Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	Konditori Mazarin	KEMIÖ	0,5	5.6.2024	1
Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	Kulhuan Paakari leipomo	RIIHIKOSKI	0,5	25.9.2019	1
Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	Leipomo Axo	PARAINEN	1	6.6.2025	1
Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	Leipomo Paakari Puusti	AURA	1	8.9.2025	1
Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	Rosala Bagaren	ROSALA	0,33	27.7.2023	1
Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	Satukakut	AURA KK	-	-	1
Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	Venlan leipomo, koti	PIIKKIÖ	-	-	1
Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia	BestTaste	PARAINEN	0,33	25.7.2023	1
Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia	Brännskär	LILLANDET	-	5.6.2024	1
Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia	Kafé Skräddars	LILLANDET	-	19.7.2024	1
Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia	Kotileipomo Tanniset	PAIMIO	-	28.10.2025	1
Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia	Satukakut	AURA KK	-	-	1
Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia	Venlan leipomo, koti	PIIKKIÖ	-	-	1
Lihan käsittely	Voittolan Leikkuupalvelu VLP	KYRÖ	-	15.2.2024	1

Lihavalmisteiden valmistus (kypsä)	Auran Palvituote Oy	AURA	3	30.9.2025	3
Lihavalmisteiden valmistus (kypsä)	Deli Hylé	PAIMIO	1	15.10.2025	1
Lihavalmisteiden valmistus (kypsä)	Dynameat Oy	YLÄNE	2	2.9.2025	2
Lihavalmisteiden valmistus (kypsä)	Suomen LaatuLiha Oy	LITTOINEN	3	29.1.2026	4
Maidontuotanto	AMPOLA	SAUVO	-	8.7.2021	1
Maitonesteiden valmistus	Freskfoods Oy	LITTOINEN	-	24.9.2025	2
Makeisten valmistus	Makeistehdas Makeidon	RIIHIKOSKI	0,5	9.12.2024	1
Muiden viljatuotteiden valmistus	Andrea Pizza Oy, pizzapohjien valmistus	KAARINA	-	8.8.2023	1
Muiden viljatuotteiden valmistus	Kimito Kvarn	KEMIÖ	-	-	1
Munantuotanto	Eva Sjösten, Pienkanala	BJÖRKBODA	0,17	-	1
Munapakkaamo	DAVA Foods Finland	PIISPANRISTI	2	23.10.2025	2
Munapakkaamo	Farmimuna Oy:n kananmunapakkaamo	ORIPÄÄ	2	2.10.2025	2
Munapakkaamo	Kanakumppanit Oy	ALASTARO	1	10.6.2025	1
Munapakkaamo	KANANMUNAPAKKAAMO / KURJESSUO	PAIMIO	1	10.4.2025	1
Munapakkaamo	Kieku Oy	LOIMAA	2	8.8.2025	2
Munapakkaamo	Kyheröisen Kanala Mty	MARTTILA	1	20.3.2025	1
Munatuotteiden valmistus	Farmimuna Oy:n munatuotelaitos	ORIPÄÄ	2	2.10.2025	4
Muu liha-alan valmistus	Paimion Palaliha Oy	PAIMIO	3	26.11.2025	3
Muu liha-alan valmistus	Turun Eines Oy/ Palvimestarit	ALASTARO	2	4.7.2025	2
Muu valmistus	Hes-Pro (Finland)	KAARINA	1	24.11.2025	1
Muu valmistus	Hunajayhtymä Oy	KOJONKULMA	1	19.8.2025	1
Muu valmistus	Kahvitukku Abi	KAARINA	0,35	4.12.2023	1
Muu valmistus	Mikvi Oy	YLÄNE	-	14.8.2025	1
Muu valmistus	Skärgårdskräftan	KEMIÖ	0,5	27.8.2024	1
Muu valmistus	Turun Kahvipaahtimo	KAARINA	0,5	10.1.2024	1
Muu valmistus	Ugly Dog Ranch, keittiö	PÖYTYÄ	-	-	1
Muu valmistus	Ö-Kräftan	KEMIÖ	-	29.8.2025	2
Myllytoiminta	Kimito Kvarn	KEMIÖ	0,33	13.6.2023	1
Myllytoiminta	Koivistonkulman luomutila	MELLILÄ	-	13.6.2023	1
Pakkaamotoiminta ja kauppakunnostus	Lounasitu	LIETO AS	-	17.12.2024	1

Pakkaamotoiminta ja kauppakunnostus	Näre Cosmetics	KYRÖ	-	-	1
Pitopalvelu	Carte Diem Ruokarekka	-	-	-	1
Pitopalvelu	Juhlatila Tammisto (ent. Vanha Talli)	PIIKKIÖ	-	11.6.2025	1
Pitopalvelu	Mon`s Kitchen	LIETO	-	18.3.2025	1
Pitopalvelu	Pitopalvelu Marissa	PARAINEN	-	29.3.2023	1
Pitopalvelu	Wanha Tattila	YLÄNE	-	-	1
Pitopalvelu	Zoolandia ravintola Härmälinna	LIETO AS	-	26.6.2025	1
Pubitoiminta	Loimaan Keilahalli	LOIMAA	0,5	1.3.2024	1
Raakalihavalmisteiden valmistus	Suomen LaatuLiha Oy	LITTOINEN	3	29.1.2026	4
Ravintolatoiminta	@EVA	PARAINEN	0,5	15.5.2024	1
Ravintolatoiminta	Ailis Kryddor	NAUVO	0,5	18.7.2024	1
Ravintolatoiminta	Alastaro Circuit	VIRTTAA	-	7.6.2024	1
Ravintolatoiminta	Alastaro Golf	VIRTTAA	1	28.8.2025	1
Ravintolatoiminta	Amos Krog	DRAGSFJÄRD	-	29.5.2024	1
Ravintolatoiminta	Archipelagia Golf restaurant	PARAINEN	0,5	15.5.2024	1
Ravintolatoiminta	Auran Keidas	AURA	0,5	20.8.2024	1
Ravintolatoiminta	Avantin Paviljonki	LIETO	-	-	1
Ravintolatoiminta	Basel Sushi	KAARINA	-	-	1
Ravintolatoiminta	Bistro Marita	ROSALA	-	10.7.2024	1
Ravintolatoiminta	Bo Arena	KAARINA	-	-	1
Ravintolatoiminta	Bodön Vierasvenesatama	NAUVO	0,5	27.7.2024	1
Ravintolatoiminta	Brännskär	LILLANDET	-	5.6.2024	1
Ravintolatoiminta	Café CarGott (i Kajutan)	NAUVO	-	25.7.2024	1
Ravintolatoiminta	Café Hallonblad, Parainen	PARAINEN	1	28.2.2025	7
Ravintolatoiminta	Café Sattmark	PARAINEN	0,5	17.7.2024	1
Ravintolatoiminta	DB Bistro Runda Munken	TAALINTEHDAS	-	18.6.2024	1
Ravintolatoiminta	Gammalgård Pizza & Padel Resort ja majoitus	NAUVO	-	14.8.2023	1
Ravintolatoiminta	GrillCafé Skagen	HOUTSKARI	0,5	4.6.2024	1
Ravintolatoiminta	HAMN KROG	NAUVO	-	9.7.2025	1
Ravintolatoiminta	Hesburger Lieto	LIETO	0,5	20.11.2024	1
Ravintolatoiminta	Hotel Galaxy & Mac Daniels Grill	KEMIÖ	0,5	17.7.2024	1
Ravintolatoiminta	Hotelli ja ravintola Sandvik	LILLANDET	0,5	31.7.2024	1
Ravintolatoiminta	Hullu Poni	AURA	0,5	20.8.2024	1
Ravintolatoiminta	Hunger & Törst	PARAINEN	1	6.3.2025	1
Ravintolatoiminta	Jazz Café AXO	PARAINEN	1	4.11.2025	1
Ravintolatoiminta	Kaarinan Kebab Pizzeria	KAARINA	-	1.12.2025	1

Ravintolatoiminta	Kahvila Ravintola Siilinpesä	VIRTTAA	1	26.8.2025	1
Ravintolatoiminta	Kajutan Restaurant	PARAINEN	1	28.2.2025	1
Ravintolatoiminta	Kamu restaurant & Rättis	PARAINEN	1	6.6.2025	1
Ravintolatoiminta	Kanniston Kotieläintila	ALASTARO	0,35	16.6.2023	1
Ravintolatoiminta	Katinhännän Kievari	LOIMAA	0,5	8.5.2024	1
Ravintolatoiminta	Kebab pizzeria Roadway	LITTOINEN	1	14.10.2025	1
Ravintolatoiminta	Kjell's Kitchen Messi	PARAINEN	1	13.11.2025	1
Ravintolatoiminta	Kotipizza Lieto	LIETO	-	13.3.2025	1
Ravintolatoiminta	Kuninkaantien myymälä	PIIKKIÖ	-	-	1
Ravintolatoiminta	Köpmans	NAUVO	0,5	18.7.2024	1
Ravintolatoiminta	L'Escale + Najaden + glasskiosk	NAUVO	1	21.11.2025	1
Ravintolatoiminta	Liedon Kebab House	LIETO	-	24.4.2024	1
Ravintolatoiminta	Lielax Kauppa ja Kapakka	LIELAHTI TL	-	21.5.2024	1
Ravintolatoiminta	Litsa Ravintola	LITTOINEN	1	25.8.2025	1
Ravintolatoiminta	Loimaan Seudun Työttömät Ry. / Työttömien Tupa	LOIMAA	0,5	1.3.2024	1
Ravintolatoiminta	Loimaan Seurahuone	LOIMAA	1	27.8.2025	1
Ravintolatoiminta	Loimaan Seurahuone	LOIMAA	0,5	7.5.2024	1
Ravintolatoiminta	Lounas & Bar Akseli	KOSKI TL	-	26.9.2025	1
Ravintolatoiminta	Lounaskahvila Reivi	LITTOINEN	1	10.12.2025	1
Ravintolatoiminta	Lounaskahvila TorinEväs	KYRÖ	-	29.10.2025	1
Ravintolatoiminta	Masin kebab pizzeria	AURA	1	1.10.2025	1
Ravintolatoiminta	Mon`s Kitchen	LIETO	-	18.3.2025	1
Ravintolatoiminta	Mr. Denis Ravintola	LITTOINEN	-	1.9.2025	1
Ravintolatoiminta	Nagu gästhamn/vierasvenesatama	NAUVO	0,5	25.7.2024	1
Ravintolatoiminta	Neste Lieto	VANHALINNA	0,5	13.2.2024	1
Ravintolatoiminta	Neste Paimio	PAIMIO	-	-	1
Ravintolatoiminta	Nogo Toko Asian Bistro	PARAINEN	-	21.5.2025	1
Ravintolatoiminta	Oripään ravintola pizza-kebab	ORIPÄÄ	-	23.10.2024	1
Ravintolatoiminta	Portside	TAALINTEHDAS	1	1.7.2025	1
Ravintolatoiminta	Qvidjan kartano ja Kivilinna	LIELAHTI TL	0,5	21.5.2024	1
Ravintolatoiminta	Rantolan Kievari	KARUNA	0,5	9.7.2024	1
Ravintolatoiminta	Rantolan puodin ravintola	KARUNA	-	10.7.2025	1

Ravintolatoiminta	Rantolan Puoti	KARUNA	0,5	10.7.2024	1
Ravintolatoiminta	Ravintola Ates Kebab Pizzeria	LIETO	1	27.2.2025	1
Ravintolatoiminta	Ravintola Broadway	PIISPANRISTI	-	12.1.2023	1
Ravintolatoiminta	Ravintola Hjalmar's	KORPPOO	1	23.7.2025	1
Ravintolatoiminta	Ravintola Laakee Deli Loimaa	LOIMAA	1	21.3.2025	1
Ravintolatoiminta	Ravintola Lundo	LIETO	-	16.9.2025	1
Ravintolatoiminta	Ravintola Matilda	KAARINA	-	-	1
Ravintolatoiminta	Ravintola ParPiz	PARAINEN	0,5	17.10.2024	1
Ravintolatoiminta	Ravintola Toki	LIETO	-	28.8.2024	1
Ravintolatoiminta	Ravintola Tornikahvila	LOIMAA	0,5	21.5.2024	1
Ravintolatoiminta	Ravintola Tsing Tao	KAARINA	-	16.6.2025	1
Ravintolatoiminta	Ravintola Turkuas	KAARINA	-	14.1.2025	1
Ravintolatoiminta	Ravintola Venezia	PARAINEN	0,5	17.10.2024	1
Ravintolatoiminta	Ravintola Yi Sushi	LOIMAA	1	4.3.2025	1
Ravintolatoiminta	Restaurang Bystrand	LILLANDET	0,5	25.7.2024	1
Ravintolatoiminta	Ritvan ja Oilin Herkku	LOIMAA	0,5	16.5.2024	1
Ravintolatoiminta	Rosala Vikingacentrum	ROSALA	0,5	7.6.2024	1
Ravintolatoiminta	Rousal Brygghus Tap Room & Smoke House	ROSALA	0,33	27.7.2023	1
Ravintolatoiminta	Saunaravintola Kaarna	KAARINA	-	-	1
Ravintolatoiminta	Seo Parkki	LOIMAA	-	20.3.2025	1
Ravintolatoiminta	Själö / VisitSeili	NAUVO	0,5	19.7.2024	1
Ravintolatoiminta	Skärgårdscentrum Korpoström	KORPOSTRÖM	1	23.7.2025	1
Ravintolatoiminta	ST1 Aura	AURA	1	11.2.2025	1
Ravintolatoiminta	Strandhotellet/ Verandan	TAALINTEHDAS	0,5	14.5.2024	1
Ravintolatoiminta	Tackork Gård & Marina	NAUVO	0,5	19.7.2024	1
Ravintolatoiminta	Tammiluodon Viinitila	LIELAHTI TL	0,5	27.6.2024	1
Ravintolatoiminta	Terrassn restaurant	VÄSTANFJÄRD	-	13.6.2025	1
Ravintolatoiminta	Tuorlan Majatalon kahvila-ravintola	PIIKKIÖ	-	18.11.2025	1
Ravintolatoiminta	Verkans Gästhamn & Restaurang Buffalo	KORPPOO	1	5.8.2025	1
Ravintolatoiminta	Villa Reuter	PARAINEN	0,33	18.9.2023	1
Ravintolatoiminta	Zoolandia ravintola Härmälänna	LIETO AS	1	26.6.2025	1
Ravintolatoiminta	Örön Linnakesaari	ROSALA	0,5	4.6.2024	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Attendo Mariian Kartano Keittiö	LOIMAA	-	7.11.2025	1

Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Dalsbruks skola	TAALINTEHDA S	0,5	14.11.2024	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Härkätien terveystakeskus keittiö	LIETO	1	18.3.2025	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Kaarinakoti keittiö	KAARINA	1	10.12.2025	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Kartanonmäen palvelukeskus, keittiö	LOIMAA	1	21.3.2025	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Kerstins Meny	DRAGSFJÄRD	0,5	14.11.2024	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Korpo Centralkök	KORPPOO	1	26.11.2025	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Kotimäen koulu	LITTOINEN	1	4.4.2025	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Labbnäs Semesterhem	DRAGSFJÄRD	0,5	21.8.2024	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Loimaan juhlapalvelu (Ruokavirasto), Jenni Kokkosuo Oy	LOIMAA	0,5	14.11.2024	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Lukion Pata, keittiö	PAIMIO	1	29.1.2025	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Mellilän Lounaspaikka ja Pitopalvelu	MELLILÄ	1	20.8.2025	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Novida ammattiopisto, Turuntien toimipiste	LOIMAA	1	20.3.2025	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Novida, ammattiopisto / Myllykyläntien toimipiste	LOIMAA	1	19.11.2025	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Oripään koulu	ORIPÄÄ	-	8.12.2025	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Paimion AKK/Pak	PAIMIO	0,5	25.9.2024	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Paltan Pata, keittiö	PAIMIO	1	16.10.2025	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Pargas centralkök	PARAINEN	2	21.11.2025	2
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Peimarin ravintokeskus	PAIMIO	-	1.12.2025	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Pito- ja leivontapalvelu Hanna Ruohonen	LOIMAA	0,5	14.11.2024	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Pitoriihi	RIIHIKOSKI	0,5	18.6.2024	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Puistokadun koulu ja Loimaan liikuntahalli	LOIMAA	-	19.11.2025	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Päiväkoti Nappulapelto	LOIMAA	1	4.3.2025	7
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Riihikoti keittiö	RIIHIKOSKI	1	12.12.2025	6

Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Ryötin tila	ALASTARO	0,5	22.1.2024	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Smålands serviceenhet, Kimito	KEMIÖ	0,5	8.4.2024	1
Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	Valkeavuoren lasten ja nuortentalo	KAARINA	-	30.9.2025	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Aftonro kök	INIÖ	0,5	4.6.2024	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Aspa-koti Lumme	LOIMAA	1	7.11.2025	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Carrus Delta	LIETO	0,5	11.12.2024	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Dinon Maukas	LOIMAA	0,5	-	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Hirvikosken yhtenäiskoulu	LOIMAA	-	4.3.2025	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Hulta daghem	TAALINTEHDAS	0,5	12.6.2024	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Ikipihlaja Matinkartano	VANHALINNA	1	26.6.2025	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Ikipihlaja Setälänpiha	VANHALINNA	1	26.6.2025	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Jukola, koulun ja päiväkodin ruokailutila	PAIMIO	0,33	18.9.2023	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Kimito skolcentrets kök	KEMIÖ	0,5	8.4.2024	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Kosken TL palvelukeskus, keittiö	KOSKI TL	-	-	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Lempilän päiväkot	PAIMIO	-	3.5.2023	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Loimaan evankelinen kansanopisto	LOIMAA	1	15.5.2025	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Naapurin Maalaiskana Oy	LIETO AS	0,5	23.1.2024	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Palveluyhteisö Entitas Oy	LOIMAA	0,5	1.3.2024	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Silva daghem	KEMIÖ	0,5	4.7.2024	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Skärgårdsskolan	HOUTSKARI	0,5	4.6.2024	1
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Taatilan yhtenäiskoulu, yläkoulu (ent. Keskuskoulu)	LIETO	1	18.3.2025	7
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Tarvasjoen hyvinvointikeskus, keittiö	TARVASJOKI	-	-	4
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Tuulensuun Maukas	LOIMAA	-	2.10.2025	5

Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Vistan Pata, keittiö	PAIMIO	1	3.12.2025	7
Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	Voivalan keittiö	KAARINA	-	1.3.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Hirvimetsän päiväkoti	LOIMAA	0,33	24.5.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Hovirinnan Koulutalo	KAARINA	0,35	27.10.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Kaarea, Hannakodin keittiö	DRAGSFJÄRD	0,33	-	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Kaarinakoti	KAARINA	-	-	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Keskuskoulu Loimaa	LOIMAA	0,33	7.2.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Kisapuiston päiväkoti	LIETO	-	15.11.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Koivuhaan koulu keittiö	PARAINEN	-	30.5.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Koristonrannan Validia-talo	KAARINA	-	-	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Kriivarin päiväkoti, keittiö	PAIMIO	0,35	18.8.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Liedon Aurahovi	LIETO	-	26.10.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Littoisten monitoimitalo	LITTOINEN	-	5.6.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Malms skola köket	PARAINEN	0,35	30.5.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Marttilan koulu	MARTTILA	0,33	5.12.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Nappulakosken päiväkoti	LOIMAA	0,33	7.2.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Nappulakylä/Knattebyn päiväkoti	KAARINA	0,35	25.8.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Nappulamäen päiväkoti	PAIMIO	0,33	10.8.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Novida, ammattiopisto, Hämeentien yksikkö	LOIMAA	0,33	7.2.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Palvelukeskus Ruska, keittiö	LIETO	-	12.10.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Peppargränds serviceenhet/ Peppargränds boende	PARAINEN	-	-	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Päiväkoti Lintukoto	ILMARINEN	0,33	28.2.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Päiväkoti Naavatassu	KOSKI TL	0,33	4.12.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Päiväkoti Nappulametsä	LITTOINEN	-	26.10.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Qvidjan kartano ja Kivilinna	LIELAHTI TL	0,5	21.5.2024	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Riihikoti palvelukeskus	RIIHIKOSKI	-	-	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Satuniityn päiväkoti / Daghemmet Sagoängen	PARAINEN	-	30.5.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Silverbacken	VÄSTANFJÄRD	-	-	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Sisukoti	AURA	-	-	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Skräbböle skola	PARAINEN	0,35	30.5.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Taatilan koulu	LIETO	0,33	28.2.2023	1

Tarjoilukeittiötoiminta	Virttaan päiväkoti	VIRTTAA	-	26.10.2023	1
Tarjoilukeittiötoiminta	Voivalan päiväkoti	KAARINA	0,35	8.8.2023	1
Tuoreiden kalastustuotteiden käsittely	Haverön Lohi Oy / Notgrund	NAUVO	2	11.12.2025	2
Tuoreiden kalastustuotteiden käsittely	Haverön Lohi Oy / Notgrund	NAUVO	2	11.12.2025	2
Tuoreiden kalastustuotteiden käsittely	Heimon Kala Oy/Mossala	MOSSALA	1	20.11.2025	1
Tuoreiden kalastustuotteiden käsittely	Lyckans Fisk	INIÖ	1	3.9.2025	1
Voin ja rasvaseosten valmistus	Freskfoods Oy	LITTOINEN	-	24.9.2025	1
Yhdistelmätuotteiden valmistus	Deli Hylé	PAIMIO	-	15.10.2025	1
Yhdistelmätuotteiden valmistus	Mari Food	LIETO AS	-	14.11.2025	1
Yhdistelmätuotteiden valmistus	Terrassn restaurant	VÄSTANFJÄRD	0,5	7.6.2024	1

Luettelo ei ole tyhjentävä, sillä yksittäisiä suunnitelmallisen valvonnan kohteita on voinut jäädä pois Vatin poiminnasta. Nämä kohteet tarkastetaan kyseisen kohteen riskinarvioinnin mukaisesti. Lisäksi vuoden aikana aloittaneisiin uusiin kohteisiin tehdään tarkastuksia. Poiminnasta ovat jääneet pois ainakin seuraavat vuoden 2026 aikana tarkastettavat kohteet (tarkastusmäärä suluissa): Gammalgård lahtivaja (1), AtSauce Oy (1) ja Ultra Finn Oy (1).

Liite 3. Tupakkalain mukaisen valvonnan tarkastussuunnitelma 2026

Yhteensä 51 tarkastusta

Toimipaikka	Postitoimipaikka	Kunnan tarkastustiheys	Ed. Valsu
Auran Keidas	AURA	0,5	20.8.2024
Carrus Delta /Ravintola Eväspussi	LIETO	0,25	4.4.2022
Hotel Galaxy & Mac Daniels Grill	KEMIÖ	0,5	17.7.2024
Iniö Lanthandel	INIÖ	0,5	3.7.2024
K-Lähikauppa Parainen	PARAINEN	0,5	29.5.2024
K-Market Aurantori	AURA	-	11.3.2024
K-Market Ilmarinen	ILMARINEN	0,25	4.4.2022
K-Market Kiva	DRAGSFJÄRD	-	21.8.2024
K-Market Kompis	TAALINTEHDAS	-	14.11.2024
K-market Korintti	LOIMAA	0,25	6.5.2022
K-Market Korpo Handel	KORPPOO	0,5	14.6.2024
K-Market Loukinainen	VANHALINNA	0,25	4.4.2022
K-market Nagu	NAUVO	0,5	29.5.2024
K-Market Oripää	ORIPÄÄ	0,5	21.8.2024
K-Market Pontela	PIIKKIÖ	0,5	13.11.2024
K-Market Sauvo	SAUVO	-	12.11.2024
K-market Turuntie	LOIMAA	0,25	6.5.2022
K-Supermarket Lietori	LIETO	0,25	2.5.2022
K-Supermarket Reimari	PARAINEN	-	12.3.2024
Kahvila Ravintola Siilinpesä	VIRTAA	0,25	6.5.2022
Kajutan Restaurant	PARAINEN	0,5	16.2.2024
Kasnäs Spa	KASNÄS	-	10.7.2024
Lidl Kaarina Krossi	KAARINA	0,5	31.5.2024
Lidl Lieto	LIETO	0,25	5.4.2022
Lidl Loimaa	LOIMAA	0,25	19.4.2022
Lidl Paimio	PAIMIO	0,5	28.8.2024
Lidl Parainen	PARAINEN	0,5	15.4.2024

M-Market Houtskär	HOUTSKARI	0,5	12.9.2024
Neste Kaarina	KAARINA	-	11.12.2024
Prisma Piispanristi	PIISPANRISTI	-	23.5.2024
R-kioski Kaarina	KAARINA	0,33	26.1.2023
R-Kioski Parainen	PARAINEN	0,5	6.5.2024
Ravintola Jams	LIETO	0,25	21.6.2022
S-Market Auranlaakso	LITTOINEN	-	1.3.2024
S-Market Lieto	LIETO	0,25	2.5.2022
S-market Parainen	PARAINEN	0,5	20.3.2024
Sale Alastaro	ALASTARO	0,25	6.5.2022
Sale Kyröntie	KYRÖ	-	13.8.2024
Sale Yläne	YLÄNE	-	28.8.2024
Sauvon Grilli ja Elintarvikekioski	SAUVO	-	28.8.2024
SEO Koski	KOSKI TL	-	27.9.2024
Seo Parkki	LOIMAA	0,33	6.3.2023
St1 Loimaa Kartanomäenkatu	LOIMAA	0,25	19.4.2022
Strandhugget	TAALINTEHDAS	0,25	29.6.2022
Tokmanni Loimaa	LOIMAA	0,25	19.4.2022
Tokmanni Lieto	LIETO	0,25	8.3.2022
Tokmanni Paimio	PAIMIO	0,33	17.1.2023
Verkans Gästhamn & Restaurang Buffalo	KORPPOO	0,5	14.6.2024
Örön Linnakesaari	ROSALA	0,5	4.6.2024

Liite 4. Terveydensuojelulain mukaisen valvonnan tarkastussuunnitelma 2026

Yhteensä 119 tarkastusta

Toimintatyyppi	Toimipaikka	Postitoimi- paikka	Kunnan tarkastus- tiheys	Ed. valsu
Ammattioppilaitos	Ammattiopisto Livia/Maaseutuopisto	KAARINA	0,2	17.2.2021
Ammattioppilaitos	Novida ammattiopisto, Liedon toimipaikka / Vakiotien toimipiste	LIETO	0,33	13.4.2023
Esiopetus	Auran puukoulun esiopetusyksikkö	AURA	0,2	1.9.2021
Esiopetus	Auranlaakson koulu	LITTOINEN	0,2	30.9.2014
Esiopetus	Nappulalinnan päiväkot	PIIKKIÖ	0,2	-
Esiopetus	Päiväkot Nappulametsä	LITTOINEN	0,2	-
Hotelli	Marieta Airisto	PARAINEN	0,2	-
Hotelli	Hotel Merikruunu	KEMIÖNSAARI	0,2	-
Hostellit, kuten retkeilymajat, retkeilyhotellit, kesähotellit, huoneistohotellit, matkustajakoti / motelli, täysihoidola	Auran Keidas	AURA	0,2	9.2.2021
Hostellit, kuten retkeilymajat, retkeilyhotellit, kesähotellit, huoneistohotellit, matkustajakoti / motelli, täysihoidola	Gammelgård Pizza & Padel Resort ja majoitus	NAUVO	0,2	7.12.2021
Majoitus maatilamatkailun yhteydessä ja/tai aamiaismajoitus sekä	Herrasmanni	LIETO	0	-
Kehitysvammalaitos, muu kehitysvammaisten yksikkö (tehostettu palveluasuminen)	Auranlaakson asumisyksikkö	LITTOINEN	0,2	-
Kehitysvammalaitos, muu kehitysvammaisten yksikkö (tehostettu palveluasuminen)	Koristonrannan Validia-talo	KAARINA	0,2	-
Kehitysvammalaitos, muu kehitysvammaisten yksikkö (tehostettu palveluasuminen)	Koskelan asumisyksikkö	PREITILÄ	0,2	-
Kehitysvammalaitos, muu kehitysvammaisten yksikkö (tehostettu palveluasuminen)	Kårkullavägens serviceenhet, Seniorhuset	KIRJALA	0,2	-

Kehitysvammalaitos, muu kehitysvammaisten yksikkö (tehostettu palveluasuminen)	Onnikoti Armas	PAIMIO	0,2	14.9.2021
Kehitysvammalaitos, muu kehitysvammaisten yksikkö (tehostettu palveluasuminen)	Sauvon asumisyksikkö	SAUVO	0,2	-
Kehitysvammalaitos, muu kehitysvammaisten yksikkö (tehostettu palveluasuminen)	Taitokoti Pöytyä	RIIHIKOSKI	0,2	-
Kosmetologiset huoneistot ja laitokset	Kauneushoitola OmaHetki	PAIMIO	0,2	16.9.2021
Kosmetologiset huoneistot ja laitokset	Saila L	KAARINA	-	-
Kosmetologiset huoneistot ja laitokset	Studio Fancy Oy, Summer Fancy	NAUVO	0,2	14.6.2021
Kosmetologiset huoneistot ja laitokset	Tri Börman	KAARINA	-	-
Lasten ja nuorten kohteet: kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot, lasten sisäleikkipuistot	Mustajärven leirikeskus	MELLILÄ	0,2	24.5.2021
Lasten ja nuorten kohteet: kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot, lasten sisäleikkipuistot	Tammikallion seurakuntakoti	LITTOINEN	0,2	28.10.2021
Lasten ja nuorten kohteet: kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot, lasten sisäleikkipuistot	Tarvasjoen seurakuntatalo	TARVASJOKI	0,2	11.11.2021
Lastenkodit, koulukodit ja nuorisokodit	Kalliola, Nuorisokoti Tikki	LITTOINEN	0,2	11.3.2021
Lastenkodit, koulukodit ja nuorisokodit	Pienryhmäkoti Aura Oy	AURA	0,2	23.2.2021
Lastenkodit, koulukodit ja nuorisokodit	Pienryhmäkoti Villa Rauha	TURKU	0,2	-
Lastenkodit, koulukodit ja nuorisokodit	Tukikoti Syli Piikkiö	PIIKKIÖ	0,2	13.9.2021
Leikkitoiminta ja muu päivätoiminta	Auranlaakson koulu	LITTOINEN	0,2	22.11.2016
Muut koulut ja oppilaitokset	Liedon kansalaisopisto ja City-nuokkari	LIETO	-	-
Muut koulut ja oppilaitokset	Musiikkiopisto Arkipelag Kaarina	KAARINA	0,2	18.2.2021
Muut koulut ja oppilaitokset	MusikInstitut Arkipelag Pargas	PARAINEN	0,2	13.12.2021

Muut yksiköt (mielenterveys- ja päihdekuntoutajat: tehostettu palveluasuminen)	Kaarinan Validia-Talo	LITTOINEN	0,2	17.11.2021
Peruskoulu	Auranlaakson koulu	LITTOINEN	0,2	9.11.2021
Peruskoulu	Hovikumpu	KAARINA	0,2	15.9.2021
Peruskoulu	Piikkiön Yhtenäiskoulu	PIIKKIÖ	0,33	14.9.2023
Peruskoulu	Puistokadun koulu ja Loimaan liikuntahalli	LOIMAA	0,33	2.3.2023
Peruskoulu	Taatilan koulu	LIETO	0,25	13.4.2022
Peruskoulu	Taatilan yhtenäiskoulu, yläkoulu (ent. Keskuskoulu)	LIETO	0,25	29.11.2022
Pienet yleiset uimarannat	Harvaluodon virkistysalueen uimaranta	PIIKKIÖ	0,33	29.6.2023
Pienet yleiset uimarannat	Kalikan uimaranta, Pöytyän kunta	YLÄNE	0,5	20.8.2024
Pienet yleiset uimarannat	Littoisten hiekkaranta	LITTOINEN	0,33	3.8.2023
Pienet yleiset uimarannat	Raadelman uimaranta	PIIKKIÖ	0,33	29.6.2023
Pienet yleiset uimarannat	Ristikallion uimaranta	KAARINA	0,33	3.8.2023
Pienet yleiset uimarannat	Simstrand/uimaranta Bläsnäs	PARAINEN	0,33	14.8.2023
Pienet yleiset uimarannat	Simstrand/uimaranta Framnäs	NAUVO	0,33	18.8.2023
Pienet yleiset uimarannat	Simstrand/uimaranta Gräggnäs	VÄSTANFJÄRD	0,33	15.6.2022
Pienet yleiset uimarannat	Simstrand/uimaranta Likhholm	KORPPOO	0,33	18.8.2023
Pienet yleiset uimarannat	Simstrand/uimaranta Lillholmen	PARAINEN	0,33	14.8.2023
Pienet yleiset uimarannat	Simstrand/uimaranta Mustfinn	PARAINEN	0,33	14.8.2023
Pienet yleiset uimarannat	simstrand/uimaranta Sandudden i Dalsbruk	TAALINTEHDAS	0,33	15.6.2022
Pienet yleiset uimarannat	Solliden Camping	PARAINEN	0,33	14.8.2023
Pienet yleiset uimarannat	Voivalan uimaranta	KAARINA	0,33	29.6.2023
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Houtskärs daghem	HOUTSKARI	0,2	7.10.2021
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Hovirinnan päiväkoti	KAARINA	0,2	22.10.2021
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Kesämäen päiväkoti	KAARINA	0,2	22.9.2021
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Koriston päiväkoti	KAARINA	0,25	21.4.2022
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Kultanummen päiväkoti, väliaikaisesti kiinni	LITTOINEN	0,2	15.4.2021

Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Nappulakylä/Knattebyn päiväkoti	KAARINA	0,2	15.4.2021
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Nappulalinnan päiväkoti	PIIKKIÖ	0,2	20.4.2021
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Otava	PIISPANRISTI	-	16.8.2023
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Piispanlähteen päiväkoti	PIISPANRISTI	0,2	21.5.2021
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Pilke musiikkipäiväkoti Aurora	PIISPANRISTI	0,2	30.9.2021
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Puistometsän päiväkoti	LOIMAA	0,2	17.6.2021
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Päiväkoti Kultasiipi	ORIPÄÄ	0,2	1.7.2021
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Päiväkoti Lintukoto	ILMARINEN	0,2	26.1.2021
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Päiväkoti Nappulametsä	LITTOINEN	0,2	3.6.2021
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Päiväkoti Pääskynpesä	AURA	0,2	1.9.2021
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Päiväkoti Viidakkovekarat Oy	PAIMIO	-	19.1.2023
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Rauvolan päiväkoti	PIISPANRISTI	0,2	27.10.2021
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Virttaan päiväkoti	VIRTAA	0,2	18.11.2020
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Voivalan päiväkoti	KAARINA	0,2	25.3.2021
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	Yläneen päiväkoti, uusi	YLÄNE	0,2	10.12.2021
Saunat	Brännskär	LILLANDET	-	-
Saunat	Harvaluodon virkistysalueen keittokatos	PIIKKIÖ	0,2	9.6.2021
Saunat	Marjaniemi, sauna	SAUVO	0,2	1.7.2021
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (401/2001)	Seilin vesilaitos ja Vedenjakelualue: Seili	Ei julkinen	0,33	15.6.2023
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (401/2001)	Vedenjakelualue: Ekniemi	Ei julkinen	0,2	10.2.2021
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (401/2001)	Vedenjakelualue: Etelä-Piikkiön vesiosuuskunta	Ei julkinen	0,2	23.2.2021
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (401/2001)	Vedenjakelualue: Hitis	Ei julkinen	0,25	31.5.2022

Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (401/2001)	Vedenjakelualue: Kuusiston vesihuolto-osuuskunta	Ei julkinen	0,2	4.3.2021
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (401/2001)	Vedenjakelualue: Nauvon väylä- ja merivartioasema	Ei julkinen	0,25	26.5.2020
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (401/2001)	Vedenjakelualue: Suurilan Vesiosuuskunta	Ei julkinen	0,25	9.6.2021
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (401/2001)	Vedenjakelualue: Toimintaloman asemakaava-alue, Oripään kunta	Ei julkinen	0,33	22.8.2023
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (401/2001)	Vedenjakelualue: Vuolahden vesiosuuskunta	Ei julkinen	0,2	4.2.2021
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (401/2001)	Vedenjakelualue: Örö	Ei julkinen	0,33	1.6.2023
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (401/2001)	Vedenottamo: Linnanraunioentien vesiosuuskunta	Ei julkinen	0,2	4.2.2021
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (1352/2015)	Vedenjakelualue: Auran kunta	Ei julkinen	0,33	5.9.2023
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (1352/2015)	Vedenjakelualue: Björkboda	Ei julkinen	0,5	5.5.2022
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (1352/2015)	Vedenjakelualue: Koski TI	Ei julkinen	0,5	7.10.2024
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (1352/2015)	Vedenjakelualue: Liedon Vesi / Liedon ja Tarvasjoen verkosto	Ei julkinen	0,5	11.12.2024
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (1352/2015)	Vedenjakelualue: Meri-Kaarinan Vesiosuuskunta	Ei julkinen	0,25	8.2.2021
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (1352/2015)	Vedenjakelualue: Pöytyän vesihuoltolaitos / Yläneen verkosto	Ei julkinen	0,5	6.11.2024
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (1352/2015)	Vedenjakelualue: Uudenkartanon jakelualue	Ei julkinen	0,5	14.11.2024
Tatuointi ja lävistys	Dreamyink	MARTTILA	0,2	21.10.2021
Tukkuvesilaitos	Turun Seudun Vesi Virttaankankaan tekopohjavesilaitos	Ei julkinen	0,5	12.11.2024

Vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	Attendo Katarinanpuisto	KAARINA	0,2	-
Vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	Effektiverad Serviceboende Almahemmet / Almakoti	KEMIÖ	0,2	-
Vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	Esperi Hoivakoti Niittykukka	KOSKI TL	0,2	7.12.2021
Vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	Esperi Hoivakoti Viljaska	PAIMIO	0,2	22.6.2021
Vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	Hoivakoti Oskar	PIIKKIÖ	0,2	14.6.2021
Vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	Kaarinakoti	KAARINA	0,2	-
Vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	Mainiokoti Katariina	KAARINA	0,2	1.9.2021
Vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	Mainiokoti Timantti	LITTOINEN	0,2	28.9.2021
Vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	Omaishoidon tukikeskus Visiitti	KAARINA	0,2	-
Vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	Piikkiökoti	PIIKKIÖ	0,2	-
Vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	Tupasvilla	PIIKKIÖ	0,2	-
Vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	Wanhustentalo Kotikumpu	PIIKKIÖ	0,2	14.10.2021
Yleinen liikuntatila	Bo Arena	KAARINA	0,2	-
Yleinen liikuntatila	Rehdin urheilutalo	PARAINEN	0,2	3.9.2021
Yleiset altaat	Kaarinan uimahalli	KAARINA	1	30.9.2025
Yleiset altaat	Kasnäs Spa	KASNÄS	1	21.8.2025
Yleiset altaat	Malms skola	PARAINEN	1	22.1.2025
Yleiset altaat	Paraisten terapia-allas	PARAINEN	-	28.10.2025
Yleiset altaat	Vistan koulu ja Paimion uimahalli	PAIMIO	1	26.3.2025
Yleiset uimarannat (EU-uimarannat), huomattava määrä uimareita päivässä	Hiekkahelmi, uimaranta	PAIMIO	0,5	19.6.2024*

Yleiset uimarannat (EU-uimarannat), huomattava määrä uimareita päivässä	Hovirinnan uimaranta	KAARINA	0,5	13.6.2024*
Yleiset uimarannat (EU-uimarannat), huomattava määrä uimareita päivässä	Mellilänjärven uimaranta	MELLILÄ	0,5	4.6.2024*

* Vähintäänkin www-sivuilla annettavat tiedot tarkastettu vuosittain (vedenlaadun valvonnan lisäksi)

Luettelo ei ole tyhjentävä, sillä yksittäisiä suunnitelmallisen valvonnan kohteita on voinut jäädä pois Vatin poiminnasta. Nämä kohteet tarkastetaan kyseisen kohteen riskinarvioinnin mukaisesti. Lisäksi vuoden aikana aloittaneisiin uusiin kohteisiin tehdään tarkastuksia.

Liite 5. Kuntien toimipisteet, jonne toimitetaan näytepullot talousvesinäytteenottoa varten

Auran kunnan tekninen toimisto, Tuulentie 1

Kaarinan kaupunki, Kaarina-talo, Palvelupiste Fiskari, Lautakunnankatu 1

Kemiönsaaren kunnantalo Kemiössä, Vretantie 19

Kosken TI kunta kunnanvirasto, Härkätie 5

Liedon kaupungintalo, palvelupiste, Kirkkotie 13

Lieto, terv. tark. toimisto, Kirkkotie 13

Loimaan kaupungintalon neuvonta, Ylistaronkatu 36

Marttilan kunnanvirasto, tekninen osasto, Härkätie 773

Paimion kaupungintalo, palvelupiste, Vistantie18

Parainen, terveystarkastajien toimisto, Rantatie 30 (sopimuksen mukaan)

Paraisten kaupungintalo, infopiste, Rantatie 28

Korppoon ja Houtskarın terveystasemat

Piikkiön palvelupiste, Piikkiön kirjaston yhteydessä, Hadvalantie 9

Pöytyän kunnan Kyrön toimipiste, neuvonta, Kehityksentie 6

Pöytyän Riihikosken virastotalo, tekninen toimisto, Yläneentie 11 b

Sauvon kunta, Sauvotalo, Vahtistentie 5

LSVSY vesilaboratorio (Suomen vesi- ja ympäristötutkimus), Orihedonkatu 24, Turku